

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼

Pardes Times Bi-weekly

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ. ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ

VOL- 7 No. 170 May 22, 2013

E-mail : info@pardestimes.com

7th year in Publication

Ph.: 510-938-7771,

Fax- 510-740-3520

www.pardestimes.com

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ - ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਭਰਵਾਂ ਇਕੱਠ ਸਹਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ 4 ਸਾਲ ਜਾਂ 6 ਸਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ 4423 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਰਮ ਪੂਰਾ

ਕਰਨ ਲਈ 2212 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 8 ਤੋਂ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਾਨ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੰਗਤ ਪਹੁੰਚੀ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 1253 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 960 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਰਹੀ। ਤੇ ਫਿਰ ਜੋੜ

ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰਮ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਖਤੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਤੇ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਸੱਜਣ ਵੀਲੂ ਚੇਅਰ ਤੇ ਵੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖੇ ਗਏ।

ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਥੰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ

ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇ ਤੇ 576 ਦੇ ਕਰੀਬ ਚਿੱਠੀਆਂ ਗਲਤ ਐਡਰੈਸ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਵੀ ਆਂਗ ਈਂਡੀਆਂ ਹਨ।

ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਤੇ ਸਰਬਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਆਤਾ ਨੇ ਵੀ ਆਏ ਸਾਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿਤ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਜਲਦੀ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਢਿੱਲੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਾਂਗਰਸ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ 6, ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ 2 ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 5 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚੈਨਲ ਵੱਲ ਅਣੇ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਡਾਵਾਡੇਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚੋਂ ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਲਾਂ ਵਿਚ 179 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲ

ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲਾ ਗੱਠਜੋੜ 132 ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ ਸਿਮਟ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਵਾ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਲਾਂ ਵਿਚ 279 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਬੰਧੀ ਇਸ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 5 ਤੇ)

Allstate
You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto • Home • Life • Health • Business • Commercial
PH.(510) 441-7490
Toll free (877) 441-7490
30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

A-1 INTERIOR DECORATION INC.
BEST PRICES IN THE BAY AREA

- ◆ KITCHEN CABINETS
- ◆ GRANITE COUNTERTOPS
- ◆ SINKS & FAUCETS
- ◆ HARDWOOD & LAMINATE FLOORS
- ◆ DOORS AND WINDOWS
- ◆ REMODELING & NEW CONSTRUCTION

FREE ESTIMATES

CELL 510 565-6667 OFFICE 510 732-1555 FAX 510 732-0555
Visit our showroom NOW!!!
3165 ARDEN ROAD, HAYWARD CA- 94545

= Discounts.

See me today and get the discounts and service you deserve

GURBINDER S MAVI, AGENT
Insurance Lic.# 0F22244
Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284
101 University Avenue Palo Alto, CA 94301
Like a Good Neighbor, State Farm is There
statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਰਾਫ਼ਲੂਜੀ ਸਟੋਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,
ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ	ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ
4470 S.Grimmer blvd. # 204	37-18-73rd ST, Ste401
Fremont, CA 94538	Jackson Height, NY 11372
510-657-6444	718-533-8444

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਦਫ਼ਤਰ

Atul Kapoor
MBA JD

KASH FABRICS
THE NAME YOU CAN TRUST

26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ

THE BRIDAL GALLERY...

ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਂ, ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਂ ਵਿਚ, ਪਸ਼ੀਨਾਂ ਪਿਲਾਕ, ਬਰੋਬਰ ਪਿਲਾਕ,
ਤਨਸੂਈ ਪਿਲਾਕ, ਰਾਮ ਪਿਲਾਕ (Raw Silk) ਦੇ ਕਦਾਈਆਂ ਵਾਲੇ ਸੂਟ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰੀ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸਾਡੀ ਸੂਟ ਵੀ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

LARGEST SELECTION OF DVD/CD

Gurjit Kaur Dhugga
Kashmir Singh Dhugga
510-538-1138
29576 Mission Blvd Hayward, CA 94544

email : kashfabrics@gmail.com
web : www.kashfabrics.com

AUTOBAHN
Body & Paint

Specializing in Convenience & Quality

ਡੈਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ

Baghel Singh Jaswal
Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023
www.autobahnbodypaint.com

Baghel Singh Jaswal
778 Yuba Drive, Mountain View, CA 94041

Pidipompi.com

Call India
and 50 other countries

\$20 - 3000 minutes

ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਾਟੀ
ਡਾਇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪਿਨ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕਰੋ

Service Provided

- * Pin Less Dialing
- * Speed Dial or Easy Dial
- * Recharge Over The Phone
- * Superior Voice Quality
- * 24/7 Customer support
- * No Connection Fees
- * No Hidden Charges

For details

www.pidipompi.com
or call 1-800-710-8839

ਬੰਨਡਿਡ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕਨਸਲਟੇਂਟ
FILING SERVICES OFFERED FOR FOLLOWING PETITIONS

- * ਫੈਮਲੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ
- * ਅਸਾਇਲਮ ਪਟੀਸ਼ਨ
- * ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
- * ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ

ਟੱਕ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਫੋਨ

♦ OCI Card (ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੁਣ ਸੌਖੀ)

Global Allianz
Bonded Immigration Consultants

ATUL KAPOOR
GLOBAL ALLIANZ
IMMIGRATION CONSULTANTS
US OFFICE:-
1111 W ROBINHOOD DR,
SUITE- G STOCKTON, CA -95207
PHONE-209-808-2136
Fax- 209-476-7188

ARVINDER SINGH
GLOBAL ALLIANZ
INDIA OFFICE:-
SCO 1-4, FIRST FLOOR,
SURYA COMPLEX,
LEELA BHAWAN,
PATIALA,PUNJAB.
Phone +91-9814320010

Atul Kapoor
MBA JD

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕਬੱਡੀ ਕੱਖ 2013, ਸਤੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲ੍ਹਕਾ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਹੋਣਗੇ

ਫਰੀਮਾਂਟ- ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਟਿੰਗ ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ ਯਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟੁੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੋਠ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ 8 ਸਤੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 10ਵੇਂ

ਅੰਤਰ ਰਾਸਟਰੀ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ (ਸੰਧੂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਲੀ) ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਈਸਟ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵੈਸਟ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਭਾਗ ਲੈਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਲੱਬ ਦੀ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਕੱਪ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਮਹਾਂ ਕੁੱਝ ਹੋ ਨਿਭੜੇ।

ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੂਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਚੌਥਾਈ ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀਆਂ 'ਚ ਹਾਕਮ ਗੱਠਨੇ ਜੇਤੁ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ 146 ਪੰਚਾਇਤੀ ਸਮਿਤੀਆਂ ਲਈ 19 ਮਈ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਵੇਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਲਾਨੇ ਨਾਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਨੇ ਨੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚੋਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਿਰਾਸਾ ਹੀ ਪਈ ਹੈ। ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਪੰਜਾਬ (ਪੀਪੀਪੀ) ਵੀ ਇਸ ਚੋਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਹੁਣ ਤਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ 333 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਨੇ ਨੇ 250 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਠਨੇ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗੱਠਨੇ ਨੇ ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀ ਦੀਆਂ ਵੀ ਕੁੱਲ 2732 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 2500 ਉਪਰ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਉਪਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਵਿਚੋਂ 14 ਉਪਰ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਨੇ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ 146 ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਧਿਰ ਨੂੰ

89 ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਪਰ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਤੀਜੇ ਹਾਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚਲੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 10 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਨੇ ਨੂੰ 9 ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇਕ ਸੀਟ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇੱਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕੀਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗੱਠਨੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਜਬਰ ਢਾਹ ਕੇ ਹਰੇਕ ਹੀਲੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 6546 ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੇ 30 ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੇ 30 ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 146 ਪੰਚਾਇਤੀ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੌਣਾਂ ਲਈ 5786 ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸਨ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਸਮਿਤੀਆਂ ਲਈ 238 ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ।

ALL STAR TRAVEL

INTERNATIONAL & DOMESTIC

CST.REG # 2067846.40

Lowest Fares,
All Airlines,
All Destinations,
Friendly Service

Contact:

Amrik S. Dhami
1620 Springs Road,
Vallejo, CA 94591

Tel: (707) 552-7955, Cell: (707) 280-6936

Fax: (707) 552-3896, Toll Free: (866) 373-9646

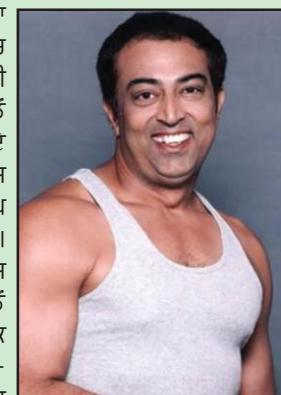
Email: amrikdhami@aol.com

ਸਪਾਟ ਫਿਕਸਿੰਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਬਿਗ ਬੋਸ-3 ਸਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਆਏ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿੰਦੂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਪਾਟ ਫਿਕਸਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ

'ਚ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਚ ਫਿਕਸਿੰਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਫੱਡੇ ਗਏ ਬੁਕੀ ਰਮੇਸ਼ ਵਿਅਸਾ ਨਾਮਕ ਇਕ ਸਥਾਨ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵਿੰਦੂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਨੇ ਵਿੰਦੂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵਿੰਦੂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਪੁੱਛਿਗਿਛ ਕਰੇਗੀ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸੱਕ ਹੈ ਕਿ ਵਿੰਦੂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੀ ਸਪਾਟ ਫਿਕਸਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਗਹਿਰੇ ਸੰਬੰਧ ਹਨ। ਸੀਮਿੰਥ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੰਦੂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੂਜੇ ਵੱਡੇ ਚੇਹਰੇ ਹਨ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਪਾਟ ਫਿਕਸਿੰਗ

ਦੇ ਬਾਲੀਵੱਡ ਨਾਲ ਵੀ ਕੁਨੈ ਕਸ਼ਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗ੍ਰਿਡਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿੰਦੂ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਡਾਰੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਡਾਰੀ ਹੈ। ਸਪਾਟ ਫਿਕਸਿੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਖੁਲਾਸੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀਸੰਥ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਰੀਬ ਦਰਜਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਡਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਵਿੰਦੂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਡਾਰੀ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਝਟਕੇ ਵਾਲੀ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਗੀ ਉਮਰ ਭਲਵਾਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਜਤ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਪੱਗੜੀ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਲੜ ਰਿਹੈ ਫਿਲਾਈ ਦਾ ਸਿੰਘ

ਲੰਡਨ- ਫਿਲਾਈ 'ਚ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸਿੰਘ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਪੱਗੜੀ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਇਸਾਜ਼ਤ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨਾਮਕ ਇਹ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਇਕ ਬੱਸ ਕੰਪਨੀ 'ਚ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਗੜੀ ਪਹਿਨਣ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨੁ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗਿੱਲ ਨੇ ਇਹ ਸੁਚਨਾ ਫਿਨਿਸ਼ ਸੁਚਨਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਸਿੰਘ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪੱਗੜੀ ਪਹਿਨਣ ਦਾ ਪੁਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ

ਪੱਗੜੀ ਸਾਡੇ ਸਿੰਘ ਧਰਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਪੱਗੜੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹਿਨੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪੱਗੜੀ ਪਹਿਨਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਿਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੱਗੜੀ ਨਹੀਂ ਪ

ਸੁਰ-ਸੰਗੀਤ ਸੰਸਾਰ

ਅਲਗੋਜਿਆਂ ਦੀ ਹੁਕ ਤੇ ਹੇਕ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ- ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਅਖੀਰਲੀ ਵਾਰ ਪਿੱਛ ਲੋਹਾਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਜੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਗਰੀਬ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਂਹ ਫੜਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਉਰਫ ਬਾਵਾ ਨੇ ਉਥੇ ਗਾਇਕ ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਨੂੰ ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਤੇ ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਸੀਤਲ ਵੀ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਉਦੋਂ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਸੀਤਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲ ਕੇ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊ ਸੁਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਲਾ ਸੁਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੜ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਰ ਆ ਕੇ ਰੁਕੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਸੀਤਲ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੇ ਇਕ ਬੀਬੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਮ-ਉਮਰ ਹੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ, ਆ ਕੇ ਉਤੇ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕਮੇਟੀ ਹਾਰ ਲੈ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹਾਰ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਮਿਲਖੀ ਤੇ ਬੋਲੀ ਰਾਮ 'ਬਾਵੇ' ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਕਿਹਣ ਲੱਗੇ 'ਉਏ ਸਾਬੋਂ ਬੁੜਿਆਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ' ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਧਾਲੀਵਾਲ ਹੋਰੀਂ ਕਿਹਣ ਲੱਗੇ "ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣੇ ਐ ਤੇ ਨਾਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਤੋਲਣੈ।" ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕੱਪੜੇ ਭਾਵ ਕੜਤਾ-ਚਾਦਰਾ ਲਾਇਆ ਤੇ ਤੁਰਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਜਦ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹ੍ਹੇ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਕ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਤਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ, ਨਵੀਂ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਨੇ ਜਦ ਅਲਗੋਜਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮੁੰਹ ਢੁਲ ਕੇ, ਫਾਡੀ ਦੀ ਹਵਾ ਦਾ ਵਰੋਲਾ ਛੁੱਡਿਆ ਤਾਂ ਅਲਗੋਜੇ ਸੁਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਡਾਲ ਨੂੰ ਝੁੰਮਣ ਲੱਗੇ। ਨਾਲ ਲੱਗਵੀਂ ਹੇਕ ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਨੇ ਲਾਈ ਤੋਂ ਬੁੱਲ ਬੋਲੇ-

ਮਲਕੀ ਖੂਹ ਦੇ ਉਤੇਂ ਭਰਦੀ ਸੀ ਪਾਣੀ

ਕੀਮਾਂ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਬੋਨਤੀ ਗਜਾਰੇ ਉਣੇ- ਉਡੇ ਫਿਰਦੇ ਹਿਰਦੇ ਆ ਗਏ ਭੌਰ ਨੀ ਪਰਦੇਸੀ ਆਏ ਲੈਣ ਤੇ ਜੋਬਨ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ।

ਉਣੇ.. ਪੱਲਾ ਨਾ ਕਰ ਐਵੇਂ ਚੁੰਨੀ ਸਾਡ ਬਹੇਂਗੀ ਨੀ ਕੁੜੀਏ ਤੇਰੇ ਪੁੰਡ ਵਿਚ ਬਲਦੇ ਦਿਸਦੇ ਦੇ ਅੰਗਿਆਰੇ।

ਸਰੋਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤੁੰਮਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਨਾਲ ਲੱਗਵਾਂ ਮੋਤਵਾਂ ਜਵਾਬ ਪਰਮਜ਼ਿਤ ਪੰਧੀ ਨੇ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ- ਮਲਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਸਮਲੇ ਵਾਲਿਆ ਵੇ ਰਾਹੀਅਾ

ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੇ ਨਾ ਦਿਸਦੇ ਤੇਰੇ ਚਾਲੇ ਕੜੀਆਂ ਵੇਖਕੇ ਅਵੈਂ ਖੁਹ ਵੱਲ ਭੜਾ ਆਇਐਂ ਵੇ

ਲੱਭੀ ਭੜੀ ਭੜੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੁੱਲਾਂ ਦੇ ਦੁਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਛੇਡ ਨਾ ਸਾਡਾ ਚਾਚਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਵੇ ਮੁੰਡਿਆ ਫੜ ਕੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੈਨੂੰ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ।

ਅਲਗੋਜਿਆਂ ਨਾਲ ਚੁਫੇਰਾ ਗੰਜ ਉੱਠਿਆ। ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਦੋ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਫਤ ਕੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਨੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ 'ਚ ਰੂਹ-ਜਾਤ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਦੋਗਾਣਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀ ਗਾਇਆ ਤੇ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਤੇ

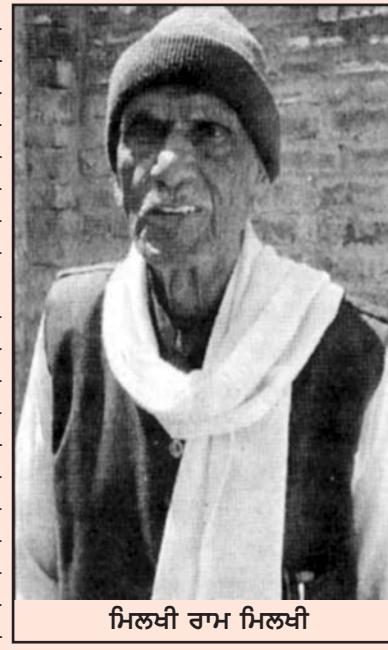
ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਢਿੱਲੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਾਂਗਰਸ

ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 6 ਜਾਦਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ 2 ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 5 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਡਾਵਾਂ-ਡੋਲ ਹਾਲਤ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਉਤੇ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਧਾਰਮਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕ ਕੌਂਕੇ ਸੱਚ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁੰਹ ਮੇਡ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਵਕਤ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਉਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨ੍ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੱਕ ਤੋਂ ਅਸਤਿਫ਼ੇ ਮੰਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਉਹ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ।

ਇੱਧਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ

ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮੁੰਦਿਆਂ ਉਤੇ ਪੇਰਨ ਦੀ ਬਜ਼ਾਏ ਵਕਤੀ ਨਾਅਚਿਆਂ ਨਾਲ ਢੰਗ ਟਾਪਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਰੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਭੱਜਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਰਿਓਤੀਆਂ ਵੰਡਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਸ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ, ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਹਰ ਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਤਿ ਸਿੰਘ ਬਾਜ਼ਦਾ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਉਤੇ ਹੀ ਚੱਲਣ

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਮਿਲਖੀ

ਨੂੰ ਨਰਿੰਦਰ ਬੀਬਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕਿਹਾ 'ਮਿਲਖੀ ਜੀ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਓ, ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਨਾਨ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾਲੇ ਰਾਇਲਟੀ ਦੇ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਆਉਣਗੇ ਤੇ ਬੁਢਾਪਾ ਸੌਖਾ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ।'

ਪਰ ਮਿਲਖੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਇੰਨ ਰੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਇਧਰ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਸਾਇਟ ਉਸਨੂੰ ਬੁਢਾਪੇ ਦਾ ਫਿਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ। ਵੈਸੇ ਮਿਲਖੀ ਦਾ ਬੁਢਾਪਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਮਿਲਖੀ ਦੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦਰਸਨ ਲਾਲ ਕਲਾਮੀਕਲ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨੇ ਮਿਲਖੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਲਖੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਕਮਲਾਵਤੀ 1948 ਵਿਚ ਹੀ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਮਿਲਖੀ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪਾਲਿਆ।

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਕਿਸੇ ਗਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮਲਕੀ-ਕੀਮਾ, ਫੌਲ ਸੰਮੀ, ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ ਚੰਦਰ, ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ ਤੇ ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਗੀਤ ਵੀ ਗਏ ਤੇ ਚੰਦਰ ਕਾਂਤਾ ਨਾਲ ਦੋਗਾਣੇ ਵੀ। ਉਸਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਇਆ ਹੈ 'ਚੜ੍ਹਿਆ ਦਿਨ ਜਦ ਰਜੇ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਲਗਿਆ।' ਸਾਇਦ ਇਹ ਗੀਤ ਪਰਨ ਭਗਤ ਨਾਲਮ ਬੁਨਾਵ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਕੈਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਆਏ ਪਰ ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਨਾ ਗਿਆ ਤੇ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਉਸਦਾ

ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਜੇ ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਉਸਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਉਸਨੇ ਜਿਉਦੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਅਪੈਲ 2013 ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਖਰੀ ਰਸਮ ਅਤੇ ਭੋਗ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭੋਗ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸਦੀ ਗਿਤੀਕ

ਸੁਰ-ਸੰਗਿਆਂ ਸੰਸਾਰ

ਅਲਗੋਜਿਆਂ ਦੀ ਹੁਕ ਤੇ ਹੇਕ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ- ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਅਖੀਰਲੀ ਵਾਰ ਪਿੱਛੇ ਲੋਹਾਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਜੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਗਰੀਬ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਂਹ ਫੜਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਉਰਫ਼ ਬਾਵਾ ਨੇ ਉਥੇ ਗਾਇਕ ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਨੂੰ ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਤੇ ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਸੀਤਲ ਵੀ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਉਦੋਂ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਸੀਤਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲ ਕੇ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਗਲੂ ਸੁਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਲਾ ਸੁਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਰ ਆ ਕੇ ਰੁਕੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਸੀਤਲ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਬਜ਼ੁਰਗ ਤੇ ਇਕ ਬੀਬੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਮ-ਉਮਰ ਹੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ, ਆ ਕੇ ਉਤੇ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕਮੇਟੀ ਹਾਰ ਲੈ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹਾਰ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਮਿਲਖੀ ਤੇ ਬੋਲੀ ਰਾਮ 'ਬਾਵੇ' ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਕਿਹਣ ਲੱਗੇ 'ਉਏ ਸਾਬੋਂ ਬੁੜਿਆਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ' ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਧਾਲੀਵਾਲ ਹੋਰੀਂ ਕਿਹਣ ਲੱਗੇ "ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਣੇ ਐ ਤੇ ਨਾਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਤੋਲਣੈ।" ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕੱਪੜੇ ਭਾਵ ਕੜਤਾ-ਚਾਦਰਾ ਲਾਇਆ ਤੇ ਤੁਰਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਜਦ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹ੍ਹੇ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਕ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ। ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਤਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ, ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਨੇ ਜਦ ਅਲਗੋਜਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮੁੰਹ ਢੁਲ ਕੇ, ਫਾਡੀ ਦੀ ਹਵਾ ਦਾ ਵਰੋਲਾ ਛੁੱਡਿਆ ਤਾਂ ਅਲਗੋਜੇ ਸੁਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਡਾਲ ਨੂੰ ਝੂੰਮਣ ਲੱਗੇ। ਨਾਲ ਲੱਗਵੀਂ ਹੇਕ ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਨੇ ਲਾਈ ਤੇ ਬੁੱਲ ਬੋਲੇ-

ਮਲਕੀ ਖੂਹ ਦੇ ਉਤੇਂ ਭਰਦੀ ਸੀ ਪਾਣੀ

ਕੀਮਾਂ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਬੋਨਤੀ ਗਜਾਰੇ ਉਣੇ- ਉਡੇ ਫਿਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਆ ਗਏ ਭੌਰ ਨੀ ਪਰਦੇਸੀ ਆਏ ਲੈਣ ਤੇ ਜੋਬਨ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ।

ਉਣੇ.. ਪੱਲਾ ਨਾ ਕਰ ਐਵੇਂ ਚੁੰਨੀ ਸਾਡ ਬਹੇਂਗੀ ਨੀ ਕੁੜੀਏ ਤੇਰੇ ਪੁੰਡ ਵਿਚ ਬਲਦੇ ਦਿਸਦੇ ਦੇ ਅੰਗਿਆਰੇ।

ਸਰੋਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤੁੰਮਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਨਾਲ ਲੱਗਵਾਂ ਮੋਤਵਾਂ ਜਵਾਬ ਪਰਮਜ਼ਿਤ ਪੰਧੀ ਨੇ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ- ਮਲਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਸਮਲੇ ਵਾਲਿਆ ਵੇ ਰਾਹੀਅਾ

ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੇ ਨਾ ਦਿਸਦੇ ਤੇਰੇ ਚਾਲੇ ਕੜੀਆਂ ਵੇਖਕੇ ਅਵੈਂ ਖੁਹ ਵੱਲ ਭੜਾ ਆਇਐਂ ਵੇ

ਲੱਭੀ ਭੜੀ ਭੜੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੁੱਲਾਂ ਦੇ ਦੁਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਛੇਡ ਨਾ ਸਾਡਾ ਚਾਚਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਵੇ ਮੁੰਡਿਆ ਫੜ ਕੇ ਕਰ ਦਿਓ ਤੈਨੂੰ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ।

ਅਲਗੋਜਿਆਂ ਨਾਲ ਚੁਫੇਰਾ ਗੁੰਜ ਉੱਠਿਆ। ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਦੋ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਫਤ ਕੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਨੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ 'ਚ ਰੂਹ-ਜਾਤ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਦੋਗਾਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹੀ ਗਾਇਆ ਤੇ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਤੇ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਢਿੱਲੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਾਂਗਰਸ

ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 6 ਜਾਦਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ 2 ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 5 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਡਾਵਾਂ-ਡੋਲ ਹਾਲਤ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਉਤੇ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਧਾਰਮਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕ ਕੌਂਕੇ ਸੱਚ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁੰਹ ਮੇਡ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਵਕਤ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁੱਲਕ ਵਿਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਉਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨ੍ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੱਕ ਤੋਂ ਅਸਤਿਫ਼ੇ ਮੰਗੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਉਹ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ।

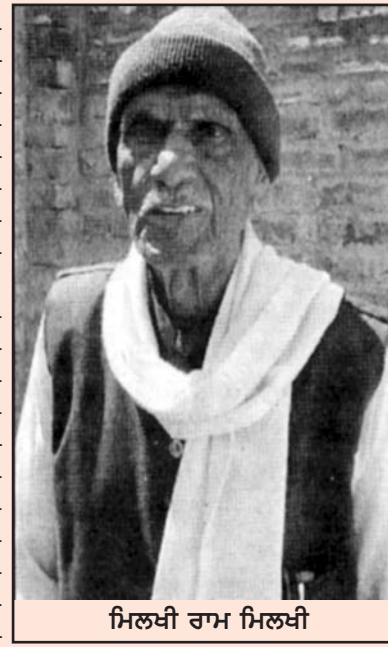
ਇੱਧਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ

ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮੁੰਦਿਆਂ ਉਤੇ ਪੇਰਨ ਦੀ ਬਜ਼ਾਏ ਵਕਤੀ ਨਾਅਚਿਆਂ ਨਾਲ ਢੰਗ ਟਾਪਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਵੀ ਗਈ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਰਿਓਤੀਆਂ ਵੰਡਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਸ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ, ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਕਸੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਕਾਡਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਹਰ ਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਤਿ ਸਿੰਘ ਬਾਜ਼ਦਾ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਉਤੇ ਹੀ ਚੱਲਣ

ਦੋਲ-ਸੰਮੀ ਦੇ ਦੋ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਫਤਿਹ ਬੁਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਵਿਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਉਨਾਂ ਚਿਰ ਅਧੂਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਬੋਲੀ ਰਾਮ ਦਾ ਸਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਾਂਝਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹੈ। ਵੰਡ ਉਪਰੰਤ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਜਲੰਧਰ ਆ ਕੇ ਵੱਡੇ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਕੱਠਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਮਿਲਖੀ

ਨੂੰ ਨਰਿੰਦਰ ਬੀਬਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕਿਹਾ 'ਮਿਲਖੀ ਜੀ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਓ, ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਨਾਨ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾਲੇ ਰਾਇਲਟੀ ਦੇ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਆਉਣਗੇ ਤੇ ਬੁਢਾਪਾ ਸੌਖਾ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ।'

ਪਰ ਮਿਲਖੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਇੰਨਾਂ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਇਧਰ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ

ਜਾਂ ਸਾਇਦ ਉਸਨੂੰ ਬੁਢਾਪੇ ਦਾ ਫਿਕਰ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵੈਸੇ ਮਿਲਖੀ ਦਾ ਬੁਢਾਪਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ

ਨਿਕਲਿਆ। ਮਿਲਖੀ ਦੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਸਨ। ਇਕ

ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦਰਸਨ ਲਾਲ ਕਲਮੀਕਲ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ

ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਮੌਤ ਨੇ ਮਿਲਖੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਲਖੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਕਮਲਾਵਤੀ

1948 ਵਿਚ ਹੀ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਿਰ

'ਤੇ ਮਿਲਖੀ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪਾਲਿਆ।

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਕਿਸੇ ਗਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਲਕੀ-ਕੀਮਾ, ਫੋਲ ਸੰਮੀ, ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ ਚੰਦਰ, ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ ਤੇ ਮਿਲਖੀ ਸਾਹਿਬਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭ

ਸੁਰਿਦਰ ਪਨੋਆ
510-377-4197

ਰਾਵੀਓਂ ਪਾਰ ਮੇਰੇ ਰਾਂਝਣ ਦਾ ਡੇਰਾ- 2

‘ફટવા બનામ હણાં’

ਕਿਸ਼ਤ
ਖਾਇਲੀ

ਮੈਂ ਇਕ ਡਾਕਮੈਟਰੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਕਿਪਟ ਲਿਖ ਕੇ ਪੜੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਵੇਂਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਖ ਸੁਕਰ ਕੀਤਾ, ਮ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਰੇ ਘਰ ਆ ਗਏ। ਗੋਆ। ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਕੰਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾ, ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ ਮੁਹਾਲਾ ਨੇ ਲਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੱਢੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਹਿਰ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਰੰਗ ਬਿੰਬੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਤੇ ਫੁਹਰੇ ਲਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬੁਖਸ਼ੁਰਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਈਟਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਫੁਹਰੇ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪਸੰਦੀਦਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਦਿਨ ਦਾ ਵਕਤ ਸੀ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿਨੇ ਹੀ ਲੋਕ ਇਸ ਨਹਿਰ ਵਿਚ ਬੱਕਰਿਆਂ, ਭੇਡ਼ਾਂ ਤੇ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਨੁਹਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਗਊਆਂ ਦੇ ਪੁੜਿਆਂ ਤੇ ਜੰਮਿਆਂ ਗੋਹਾ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇਲ ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਚੋਪਿਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਿੰਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਚਟਾਕ ਪਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬੁਖਸ਼ੁਰਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਇਹ ਮਾਜ਼ਰਾ ਕੀ ਹੈ?

ਉਹ ਸੁਣ ਲੈਣ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰਵਦਗਵਾਰ ਦਾ ਲੱਖ ਲੱਖ ਸੁਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਸਦਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ। ਵਾਅਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਇਕ ਸਾਮ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆ ਗਏ। ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਦਾ ਅੱਖਰ ਅੱਖਰ ਪਤਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪਸੰਦ ਆਈ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਕੈਮਰੇ ਵਾਲਾ ਭਾਈ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰਦਾ ਦਾ ਪਤਲੇ ਸਰੀਰ ਵਾਲਾ ਗੱਭਰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਜ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸੀਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਝ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਸਦੇ ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਹੀ ਅੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ। ਦੂਸਰਾ ਭਾਈ ਜਿਸਦੇ ਲੰਮੇ ਵਾਲ ਤੇ ਬਗੈਰ ਦਾਹੜੀ ਤੋਂ ਮੁੜਾਂ ਤੇ ਦਰਵੇਸ਼ਾਂ ਵਰਗੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਢੁੱਲ੍ਹੇ ਕੱਪੜੇ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਭੂਣ ਪੈਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਤੀਜੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਪਟਿਆਲੇਸ਼ਾਹੀ ਪੱਧਰ, ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਰੰਗੀ ਸਹੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਦਾਹੜੀ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਐਧਰ ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਮਣ ਭਾਰ ਉਤਰਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਘਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ ਮੈਂ ਚਾਹ ਦਾ ਪਿਆਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਚਾਹ ਬਣ ਗਈ ਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਤੁਰ ਪਈਆਂ। ਅਚਾਨਕ ਚਾਂਦੀ ਰੰਗੀ ਦਾਹੜੀ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਹੋਰਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਧਨੋਆ ਸਾਹਿਬ ਝਟਕੇ ਤੇ ਹਲਾਲ ਵਿਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਆਇਆ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ ਝਟਕਾ ਝਟਕਾਏ ਤੇ ਹਲਾਲ ਹਲਾਲ। ਲੰਮੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਇਹ ਲਫਜ਼ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ। ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੌਸ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਕੋਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਾਹਿਰ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੱਲ ਆਈ ਗਈ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਸਭ ਨੇ ਜਾਣ ਦੀ
ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਤੱਕ ਛੱਡਣ ਗਿਆ।
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਤਾਂ ਇਕ ਭੂਰੇ ਸਿਹੇ
ਰੰਗ ਦੀ ਪਪਲੀਹੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪੁੜਪੁੜੀ ਵਿਚ ਢੰਗ ਮਾਰਿਆ
ਤੇ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਾਹ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ
ਸਾਰਾ ਧੱਫਟ ਪੈ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੁੜਪੁੜੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ
ਦਬਾ ਕੇ ਸੋਂਡੇ ਤੇ ਗਰਦਨ ਸਿੱਟ ਕੇ ਪੈ ਗਿਆ। ਐਨੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ
ਘਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਤੇ ਆਉਦਿਆਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ
ਨਾ ਆਹ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਉਠ ਸਿੰਡੀ ਗਰਦਨ ਸੋਂਡੇ ਤੇ ਸੱਟੀ
ਬੈਠੇ ਹੋ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਜੱਟੀ ਹੋਣਾ
ਦਾ ਸਥਤ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਮੇਰੀ ਦਰਦ ਨਾਲ ਢ੍ਹਾਰ ਨਿਕਲੀ
ਪਈ ਏ ਤੇ ਤ੍ਰੈਨੂੰ ਝੇਡਾਂ ਸੱਥਦੀਆਂ ਨੇ। ਮੇਰੇ ਤਾਂ ਪੁੜਪੁੜੀ
ਵਿਚ ਪਪਲੀਹੀ ਲਤ ਗਈ ਏ। ਲੈ ਤੁਹਾਡੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ
ਕੁਝ ਲਤਿਆ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕੇ ਸਰਦਾਰਨੀ
ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਗਈ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ
ਜਿਵੇਂ ਝਾਂਸੀ ਦੀ ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਆਪਣੇ
ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਉਪਰੋਂ ਆਵਾਜ਼
ਆਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਘਰ ਹਿੱਲ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ
ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਇਹ ਐਨਾ ਖਤਾਕ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ। ਉਹਨਾਂ
ਕਿਹਾ, ਕੁਝ ਨੀ ਮੰਜ਼ੇ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਰੱਖੇ ਨੇ। ਹੈਂ, ਕੱਪਤਿਆਂ ਦਾ
ਐਨਾ ਖਤਕਾ ਕਿ ਘਰ ਹੀ ਹਿੱਲ ਗਿਆ। ਅੱਗੋਂ ਜਵਾਬ
ਮਿਲਿਆ, ਨਹੀਂ ਕੱਪਤਿਆਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਵੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੁਖ ਦਾ
ਸਾਹ ਲਿਆ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਝਟਕਾ ਬਨਾਮ
ਹਲਾਲ ਦਾ ਪੁੜਪੁੜੀ ਪਾਠ ਫਿਰ ਸੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਕੋਈ
ਜਵਾਬ ਸੱਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ।

ਅਚਾਨਕ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਘੋੜੇ ਨੇ ਸਰਪਟ
ਦੌੜ ਲਈ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਲਾਹੌਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਵਾਕਿਆ ਹੀ
ਕਿਸੇ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਨੀ
ਦੇਖਿਆ ਉਹ ਜੰਮਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਗੱਲ ਕੀ ਕੇ ਦੇਣਾ ਸਿਰਸਾਲ ਆਵੇਂਤ ਸਹਿਜ ਕੇ ਦਿਚਲਾਵ ਜਾਂਦੀ

ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਕੰਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ ਮੁਹਾਲਾਂ ਨੇ
ਲਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੱਢੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਹਿਰ
ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਇਸ ਵਿਚ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਤੇ ਫੁਹਾਰੇ ਲਾ ਕੇ ਇਸ
ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁਬਸੂਰਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਹ
ਲਾਈਟਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਫੁਹਾਰੇ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪਸਮੰਜ਼ਰ ਨੂੰ
ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਦਿਨ ਦਾ ਵਕਤ ਸੀ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ
ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲੋਕ ਇਸ ਨਹਿਰ ਵਿਚ ਬੱਕਰਿਆਂ, ਭੇਡੂਆਂ ਤੇ
ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਨੁਹਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਗਊਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰਿਆਂ ਤੇ ਜੰਮਿਆ
ਗੇਹਾ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇਲ ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ
ਚੋਪਿੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਿੰਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਚਟਾਕ ਪਾ
ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਵਿਚ ਵਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਇਹ ਮਾਜ਼ਰਾ ਕੀ ਹੈ?

ਇਕਬਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਤੈਂਨੂੰ ਨੀ ਪਤਾ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ
ਤੱਕ ਬਿਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ
ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ
ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਛੁਡੀ ਫਿਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਨੇ
ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਤੇ ਵਧੀਆ ਮਾਲਕ ਮਿਲੇ, ਜਿਹਤੇ ਐਨੀ ਸੇਵਾ
ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਆਉਣਾ ਕਿ ਕਲਾਗਾ
ਪੜ੍ਹਿਆਂ-ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਅੱਲਾਹ ਅੱਲਾਹ ਤੇ ਥੈਰ ਸੱਲਾ। ਥੈਰ
ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਨੇਤੇ ਤੇਤੇ
ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਫਰੁ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬੀਤ ਗਏ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੇਤਾਂ
ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵਧੀਆ
ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਦੇ ਵਿਚ ਚਲਦੀ ਖਾਲ ਯਾਦ ਆ ਗਈ।
ਉਸਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਹੀ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਕਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਅੰਤਾਂ ਲੱਗ
ਜਾਣੀਆਂ ਤੇ ਜੱਟਾਂ ਨੇ ਰੱਬ ਅੰਗੇ ਮੀਂਹ ਲਈ ਅਰਜੋਈ
ਕਰਨੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਦੋਂ ਲੋਕ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ
ਸਨ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਦਸ ਸੁਣਨੀ ਪੈਂਦੀ।
ਝੜੀਆਂ ਲੱਗ ਜਾਣੀਆਂ। ਕਿੰਨੇ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਮੀਂਹ ਨੇ ਹਟਣ
ਦਾ ਨਾਂ ਨਾ ਲੈਣਾ। ਵਿਹਲੇ ਲੋਕ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ। ਉਦੋਂ
ਹੀ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਪੈਣੀ ਕਿ ਭਾਈ ਬਾਰੂੰ ਝਟਕਈ ਨੇ
ਬੱਕਰਾ ਝਟਕਾਇਆ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਲੈ
ਆਓ ਪਰ ਕੌਪੜਾ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਓ।
ਉਧਰ ਬਾਰੂੰ ਝਟਕਈ ਨੇ ਵੀ ਅੱਗ ਪਿੱਛਾ ਨਾ ਦੇਖਣਾ। ਫਰ
ਕੇ ਬੱਕਰਾ ਇਕ ਹੀ ਝਟਕੇ ਵਿਚ ਸਿਰ ਧੜ ਤੋਂ ਵੱਖ
ਦੇਖਿਆਂ ਦੇਖਿਆਂ ਬਾਰੂੰ ਨੇ ਬੱਕਰਾ ਅੰਬ ਦੇ ਟਾਹਲੇ ਨਾਲ
ਇੰਝ ਲਟਕ ਦੇਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਛਹਿਰਾ ਸੁੱਕਣਾ
ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਬੈਰ ਬਾਰੂੰ ਝਟਕਈ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਰੇ ਵੀ ਕਿਨੇ
ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਮੇਰੇ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਜਿਹਨ
ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਚੁਕਿਆ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਰੰਗੀ ਢਾਹਤੀ
ਵਾਲੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹੀ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਝਟਕੇ ਤੇ ਹਲਾਲ ਦੇ ਮਾਅਨਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ
ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਛੇਤੀ ਦੱਸ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੇਂ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸਤ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤੁਰ੍ਹਾਂ
ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ
ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਰੱਬ
ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਗਰਦਨ ਤੇ ਚਲਦੀ ਛੁਰੀ ਦਾ ਵੀ
ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਹਲਾਲ। ਉਹਨਾਂ
ਆਪਣੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ
ਫਿਰ ਝਟਕਾ ਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਸਿੱਧੀ ਨਾ ਕੋਈ
ਵੱਲ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਵਲੋਵਾਂ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਵਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਰ ਸਹਿਣ ਵਾਲਾ। ਜੇ ਵਾਰ ਸਹਿਣ ਵਾਲਾ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚ ਕੇ ਵੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਭੜਿਆ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ
ਝਟਕਈ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ
ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਹਲਾਲ ਦਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੁਗਦਾ ਕਿ
ਕੁਛੜ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੌਣ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ ਤੇ ਕੌਣ
ਦੋਸਤ। ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹੀ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ
ਠੀਕ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੌਸ਼ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਤਕਲੀਫ਼ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ
ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਾ ਬਾਰੁ
ਝਟਕਈ ਤੇ ਨਾ ਲਾਹੌਰ ਵਾਲਾ ਅਸਲਮ ਕਸਾਈ। ਇਸ ਦੀਜ਼
ਸ਼ਾਕੇ ਤਾਂ ਦਿਓ ਚੌਪ ਸ਼ਬਦੇ ਕੇ ਪੇਤੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਹਤ ਜੀ ਗੋਲ

है। थेर मैं खुदा हाफिज़ करि के देन रँख दिंता। पर
मेरो मिर विच हुण एक होर मुआल ने पुडपुडी पाठ
करना मुरु कर दिंता। उह इह कि इटका जिआदा
भरनाक है जाँ हलाल करना जिआदा भरनाक। बड़े
थोड़े दत्ताएँ पर कश ना भड़ा लँगे।

ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਮੈਂ ਸਾਮੀ ਇਕੱਲਾ ਬੈਠਾ
ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੇਵ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ' ਪੜ੍ਹ
ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਬਤੀ ਗਹਿਰੀ ਕਿਤਾਬ। ਡੂੰਘੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਲੈ
ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ। ਪਰ ਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖੁੱਭ ਰਿਹਾ।
ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਤਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਝਟਕਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਹਲਾਲ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪੁਤਪੜੀ ਪਾਠ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਕਦੇ ਮੈਂ ਸੋਚਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਜੀ ਦੋਵੇਂ ਖਤਰਨਾਕ ਨੇ। ਦੋਹਾਂ
ਵਿਚ ਜਾਨ ਤਾਂ ਦੇਣੀ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਤਾਬ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਕਦਮ 1947 ਦਾ ਸਾਲ ਆ
ਵਡਿਆ। ਐਨੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ, ਮੌਤ ਦਾ ਐਸਾ ਤੰਡਵ ਨਾਚ।
ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਰੰਗ ਸੂਹਾ
ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੁਰਖ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆ ਲੜ੍ਹਾ
ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ। ਕਵਿਆਂ ਦੀ ਕਲਮਾਂ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।
ਵੰਡ ਤਾਂ ਹਿੰਦਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੋਈ ਪਰ ਲਹੂ
ਦੀ ਹੋਲੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਉਂ ਬੇਡੀ ਗਈ। ਇਕ ਬੋਲੀ,
ਇਕ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਇਕ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਇਕ ਸਦਾਚਾਵਨਾ
ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਕ ਦੱਜੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਕਿਉਂ? ਭੜਾ
ਕਹਿਣਾ ਸੌਖ ਹੈ ਕਿ ਜੀ ਇਹ ਵਕਤ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਪਰ
ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੇ ਹੰਦਾਉਣੀ ਬਹੁਤ ਔਖੀ ਹੈ।
ਜਿਹੜੇ ਬਚ ਗਏ ਉਹ ਦੋਹਾ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ,
ਆਪਣੇ ਮੁਰੱਖਿਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਸੰਗੀਆਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ
ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹੀ ਮਰ ਖੱਪ ਗਏ। ਅਚਾਨਕ ਮੇਰੇ ਮਨ
ਵਿਚ ਇਕ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਝਟਕਾ
ਸੀ ਜੀ ਹਲਾਲ।

ਕੁਝ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਬਿੱਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲਾ
ਮਿਰਗ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ
ਟਪੂਸੀਆਂ, ਮਿਰਗ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਜੇ
ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾ ਲਿਆ। ਪਰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਇਹ
ਮਿਰਗ ਚਿੱਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅ ਪੇਚਾ
ਦੱਸਦਾ। ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਿਰਗ ਨਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ
ਤੇ ਨਾ ਉਹਦੇ ਦਾਅ ਪੇਚਾ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਜਦੋਂ ਮਿਰਗ ਬੇਵੈਸ
ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੁਣ ਸੌਂ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਹਲਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ, ਇੱਕੋ ਟੱਕੜੇ
ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੇ ਧਰ ਇਕ ਪਾਸੇ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ
ਦੋਵੇਂ ਤੱਤਫਲਦੇ ਹਾਂ ਫਿਰ ਸਾਂਤ ਹੋ ਗਏ। ਨੀਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲਾ
ਮਿਰਗ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤੁਰਦਾ ਬਣਿਆ। ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਜੇ
ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਝਟਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਸੀ?

ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੁਰਸੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ, ਕਿਸੇ ਦਾ ਝਟਕਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹਲਾਲ।
ਸਿਰ ਤੇ ਧੜ ਦੇ ਉਤੇ ਕੁਰਸੀਆਂ ਡਾਹ ਲਈਆਂ, ਜਾਂ ਇੰਝ
ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਮਿਰਗ ਦੀਆਂ ਬਿੱਲੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਕਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਨਿੱਲੇ ਪੱਗ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਦਾ ਲੜ ਉਪਰ ਕਰਕੇ ਖੁਰਕ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਹੋਡ ਕਟਾਉਂਦੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਇਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਪੱਗ ਦੇ ਹੇਠ ਖੋਪੜੀ ਤੇ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਕ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉਤੇ ਪਸੀਨਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪੰਡਤ ਜੀ ਮਿਲਣ ਹੀ ਨਾ ਜੇ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਮੁੰਕਰ ਗਏ। ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਵਾਲਾਂ, ਕਿਹੜੇ ਹੋਕ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਭਾਈ ਭਾਈ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਲੋਲੜੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਪਰ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਖੱਦਰ ਦਾ ਝੱਗਾ ਲਾਹ ਕੇ ਹੁਣ ਰੇਸ਼ਮੀ ਅਚਕਨ ਪਾ ਲਈ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਤੈਸ਼ ਵਿਚ ਆਂਗ ਏ। ਐਸਾ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ ਕਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਵੀ ਸੜ ਕੇ ਸ਼ਾਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਪੰਤ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਆਂਕੀ ਕੋਈ

ठीक कीड़ी ते ऐयर सरदार साहिब होरां थी पॅग नुं
दरुंसत करके दाहड़ी ते मृँछां ते हँस देरिआ।
अचानक सरदार साहिब दी पिंठ उत्ते इक पृढ़ जींम
आई। उहनां पृढ़ नुं वैट दिंडा जिस ने कि गींदी नसल
दे कृते वाली पृढ़ दा रुप यारन कर लिए। उहनां ने
लैकर त्रीड़ा कि साँड़ नाल बेइनमाही होई। साँड़
सारे हँक मिलेहे चाहीदे ने। इह लैकर सुन के किन्हे
ही लैक नाल हँर सुज़ गए ते पृढ़ हँर वैड़ी हो गई।
जां इह वी करि सकरे हां कि किसे राम लीला दे विच
हनुमान दी सर्पिंग वाली पृढ़ कुछ जिआदा वैड़ी लँग
गई। जदे उह हिलदी तां हनुमान वी भिन्निआ फिरदा।
बैस इहो गाल ऐयर सी। पर धेड़त जी ते कोई असर
नहीं होइआ। उहनां सोचिआ आपे सुंप करके बैठ
जाणगे गाले इन्हां दे नव्वी नव्वी पृढ़ उँगी है। उयर
सरदार साहिब ने नाअरा मारिआ कि पैस खउरे दिच
है। भाई सहीदीआं दी लेड़ है। बैस फिर की सी सर
फिरोज़ी की तमेना अब हमारे दिल में है, देखना है
जोर कितना सरदार दे दिली में है। देखदे देखदे जेलां
भर गईआं।

ਊਧਰ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਕਿਵੇਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਆਪਣੀਆਂ ਪੂੜਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰੋ, ਅਜੇ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਕੰਮ ਹੈ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਚ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ। ਪਰ ਜੀ ਕਿੱਥੇ? ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਨਲ ਧੋਖਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬੱਬਰ ਸੇਰਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਹਾਂ, ਇਹ ਕਿੰਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੂੜਾਂ ਚੱਡਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਦੇ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਇਏ।

ਉਧਰ ਪੰਡਤ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਰੰਗ ਸੁਰਖ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾ ਲਈ। ਪੰਡਤ ਜੀ ਦਾ ਹਾਸ਼ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵਕਤ ਦਿਓ ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਣਨਗੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਮੇਰਾ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਝਟਕਾ ਕਰ ਦਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਘੁਸਰ ਮਸਰ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਸਭ ਨੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਐਨੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਕੇ ਰੰਗ ਦਾ ਗੋਗੜ ਵਾਲਾ ਉਠਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਡਤ ਜੀ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਿਹਾ। ਗੋਗੜ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਦੇ ਮੇਟੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਇੱਛ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਬੋਤਾ ਸੁਗਾਲੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਾਂ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ ਬੱਸ ਝਟਕਾ ਜਾਂ ਹਲਲ ਦੇ ਲਫ਼ਜ਼ ਹੀ ਸੁਣੋ। ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਆ ਤੇ ਅਚਕਨ ਵਾਲੇ ਗਲਾਬੇ ਫੌਲ ਨੂੰ ਸੰਘਿਆ।

ਬੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ਏਸ਼ੀਡੀ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ
ਗਈਆਂ। ਇਕ ਮਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਫਿਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਬਤੀਆਂ
ਬਤੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਪਰ
ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਘੋੜਾ ਸਰਪਦ ਦੌੜ ਕੇ ਫਿਰ ਲਾਹੌਰ ਜਾ
ਵਡਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਕਰਿਆਂ, ਵੱਡਿਆਂ
ਤੇ ਗੁਝੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿਤੇ
ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਇਹੋ ਗੱਲ ਤਾਂ ਨਾ ਹੋਈ। ਇਕਦਮ ਅੰਦਰੋਂ
ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ। ਬੱਸ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹਲਾਲ ਦੀ
ਛੁਰੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਛੁਰੀ ਫੇਰੀ ਗਈ ਤਾਂ
ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿਮਾਚਲ ਦਾ ਕਲਮਾ ਪਤ੍ਰਿਆ ਗਿਆ।
ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਬੱਕਰੇ ਨੇ ਬਤੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਮਾਰੀਆਂ, ਪਰ ਹੁਣ
ਤਾਂ ਛੁਰੀ ਚੱਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਬੋਡ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਬੱਕਰੇ ਨੂੰ
ਸਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਹੋਰ ਨੇਤੇ ਆਏ।
ਪੰਡਤ ਜੀ ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਹੋਰੀਂ ਲੰਮੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰ
ਲਈਆਂ। ਪਰ ਕਸਾਈ ਤਾਂ ਹਰ ਵਕਤ, ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਰਹਿਦੇ
ਨੇ ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਫਿਰ ਛੁਰੀ ਫਿਰਨ ਲੱਗੀ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ
ਕਲਮਾ ਪਤ੍ਰਿਆ ਗਿਆ। ਬੜਾ ਚੀਕ ਚਿਹਾਤਾ ਪਿਆ ਪਰ
ਕੀ ਫਾਇਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਲਾਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ
ਤੇ ਅਤਕਾ ਹੰਦਾ ਤੋਂ ਪੜਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ।

ਮੈਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਚੁਕਿਆ, ਚਾਂਦੀ ਰੰਗੀ ਦਾਹਤੀ
ਵਾਲੇ ਪਟਿਆਲੇ ਸਾਹੀ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
1947 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਝਟਕਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ
ਹਲਾਲ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਿਮਾਚਲ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਕਲੱਮੇ ਪੜ੍ਹੇ
ਗਏ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗਿਉਂ ਕਹਿੰਦੇ ਮੰਨੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਮੰਨੋ। ਗੱਲ
ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੱਭਿਆਤੀ ਹੈ। (ਲੁਧਿਆ)

ਅੱਖਰ-ਅੱਖਰ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਜੇਹਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁਸਲਿਮ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕਰਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਪੇਰਨਾਸੋਤ

ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਸਰੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 'ਚ ਸੇਖ ਹਸੀਨਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜੇਹਾਦੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨੱਬ ਪਾਉਣ 'ਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੁਜਿਬ ਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਸੈਕੂਲਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਥਾੜ ਸੁਣਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੇਹਾਦੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿੰਕੜਾ ਕੱਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਨਵਾਜ਼ ਸਰਫ਼ਿਦ ਤੋਂ ਵੀ ਦਿੰਪੀ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਆਏ ਤੋਂ 'ਤੇ ਸੰਪਿੰਡ ਕਾਂਗੂੰ ਵੀ ਸੰਪਿੰਡੀ

ਉਸਾਰ ਹ ਕਿ ਉਹ ਆਧੁਨ ਦਸ ਚ ਛੁਡਿਆਂ ਮੜ੍ਹਾਂ ਜਸ ਚੁਕਾ ਜ਼ਹਗਰਾਲੀ
ਜੇਹਾਦੀ ਵੇਲ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ।
ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਾਰਬਿਕਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ
ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੇ ਬਾਬਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਜੀਵਨ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋਵੇ।
ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਤਸੱਦੂਦ ਅਤੇ ਪਲਾਇਨ ਦੇ ਸਿਕਾਰ
— ਨੀਂ ਹੈ ਨੀਂ ਹੈ — ਨੀਂ ਹੈ ਨੀਂ ਹੈ — ਨੀਂ ਹੈ ਨੀਂ ਹੈ —

ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਉਮੀਦਾਂ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਿਆ ਉਲ ਹੱਕ ਦੀ ਛੋਜ਼ੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਾਉਂਦੀ ਅਰਬ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਚ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ-ਏ-ਇਹਾਨਤੇ-ਰਸੂਲ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸਲਾਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਾ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਮੁਲਕ 'ਚ ਉਦਾਰਵਾਦ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੋਚ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਉਥੇ ਹਿੰਦਾਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਇਸਾਈਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸਲਾਮ ਕਬਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਲਾਇਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਐਲਾਨੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਕਿਸਤ ਨੰਬਰ- 30**ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ
ਵਾਜ਼ਾ ਪੰਜਾਬ****ਬਦਨਾਮ ਕ੍ਰਿਕਟ ਲਈ ਪਛਾੜੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੌਮੀ ਖੇਡ ਹਾਕੀ**

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਦੱੜ-ਭੱਜ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਘੱਟ ਹੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਚੁਤਬਾ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਦੂਸਰਾ ਉਹ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਨੱਕ ਤੱਕ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਇਦ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜੇ ਦੀ ਅਖਬਾਰ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਆਹ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮਿਲਣੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਥੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਵੈਸੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਤੇ ਹੈਲੋ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਹੋਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਖਾਸ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ 'ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ ਟਾਇਮਜ਼' ਵਿਚ 'ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ' ਕਾਲਮ ਪਤਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਤੇ ਫਖਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੇ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਵੇਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਵੇਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਇਸ ਲੱਗ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਉਤਰੇ ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਜਦੋਂ ਜਨ ਸਧਾਰਨ ਵਿਚ ਕਈ ਐਸੇ ਲੋਕ ਵੀ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਸਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਫਖਰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਸੱਜਣਾਂ ਕੋਲ ਸਾਡੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਲਾ ਕੇ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਪਤਿਆ ਤੇ ਉਸ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਮਿਲਿਆ ਵੀ। ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਬਦ ਬੋਧ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤੇ ਸਬਦਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਲਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਵਹਿਮ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਂਤੀ ਅਖਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਐਸਾ ਕਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਜੋਤ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਜਾਨ ਯੋਗ ਜਾਂਦੀ।

ਕੁਝਤੱਤ ਭਰੀ ਲੇਖਣੀ ਨਾਲੋਂ ਜੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਕੁਝ ਸਚਾਈ ਵੀ ਦਰਸਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਹ, ਅੱਜ ਦੀ ਗੱਲ ਲੈ ਲਓ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮਗਰ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ 'ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਪਰ ਬੱਕਰੇ ਦੀ ਭਾਵੇਂ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ।'

ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਇਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਰਥਾਂ ਖਰਬਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਇਕ ਨਕਲੀ ਖੇਡ ਦਿਖਾਈ ਪਰ ਲੋਕ ਹੋ-ਹੋ, ਹਾ-ਹਾ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖ

ਵੇਖ ਕੇ ਕਰਦੇ ਤੇ ਮਰਨ ਮਾਰਨ ਤੱਕ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਘੋੜੇ ਦੁੜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਹੁੰਦਾ ਕੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖਰਚੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਤੇ ਟਿਕਟਾਂ ਹੁਣ ਪਤਾ ਲੱਗ ਬੇਕਾਰ ਹੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ! ਕੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੋਰੇ ਇਸ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਬੀਜ ਸੁੱਟ ਕੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਫਿਰ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਜਿਉਣ ਲਈ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਲੋਤ ਪੈ ਗਈ। ਆਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ 5-7 ਖਿਡਾਰੀ ਤੇ 15-20 ਸੱਟਾਂ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫਸੇ ਹਨ ਪਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਹੋਰ ਦੁਰ ਤੱਕ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਦੀ-ਕਰਦੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਨਾਮੀ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਭੱਲਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਨਾਲ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਪੁੱਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਇਹ ਉੰਗੀਆਂ ਚੁੱਕਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਖੁਦ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੇ ਨੱਚ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਾਲੇ ਧੰਦੇ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਖੇਡ ਖੇਡ ਵਾਲੇ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਖੇਡ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਭੋਲੀ ਚੱਕ ਬਣੇ ਹਨ, ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਉਤੇ ਹਣ ਦੇਸ ਧੋਰੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਲਾ ਇੰਡਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਥੇ ਹਨ ਸੌ ਕਰੋੜ ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਕ੍ਰਿਕਟ-ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਰਦੇ ਸੱਤਰਾਂ ਤੇ ਭੁਸਰੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਡ ਬਾਰੇ ਲੱਲ-ਭੱਬਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਡ ਜੋ ਕੌਮੀ ਖੇਡ ਹੈ, ਉਹ ਹਾਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਸੀ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਚੋਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਹਾਕੀ ਦੀ ਟੀਮ। ਉਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇੰਨ ਕੁ ਪਿੱਛੇ ਪਾ ਇੰਡਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਮੰਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾ ਇੰਡਾ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਐਸੀ ਚੇਪੇਡ ਮਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕਿਸਨੂੰ ਫਤੀਏ ਤੇ ਕਿਸਨੂੰ ਛੁੱਡੀਏ। ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਹੋਰ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ। ਉਦੋਂ ਫਿਰ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਠ ਕਿਸ ਕਰਵਾਟ ਬੈਠੇਗਾ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਵਕਤ ਹੈ ਇਹ ਗੋਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਹਨ ਤੇ ਇਥੇ ਹਰ ਖੇਡ ਬਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਹਾਕੀ ਦੇਸ ਦੀ ਕੌਮੀ ਖੇਡ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਦਨਾਮ ਖੇਡ ਕ੍ਰਿਕਟ ਤੋਂ ਜੋ ਕੋਹਾਂ ਦਰ ਸਾਫ ਸੁੱਚੇ ਅਕਸ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਉਸਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਕਸਰ ਤੇ ਕੋਈ ਛੁੱਡੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਹੋਰ ਦੇਸ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਕਰਾਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਸ ਵਿਚ ਇਕੋ ਖੇਡ ਨੂੰ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਨਾਲ ਦੇਸ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਦੇਸ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਦੀ ਪਾਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਅੱਜ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ!

ਭਾਰਤ ਦੇ 160 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਰੇਲ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਹੁਣੋ-ਹੁਣੇ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦਾ ਜੋ ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਜੇਤ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮੈਡੀਆ 'ਚ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਰਚਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੇਸ 'ਚ ਹੁਣੋ-ਹੁਣੇ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਘਪਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਧਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਰੇਲ ਵਿਭਾਗ ਅੰਦਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਝਾਕੀਏ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹੋ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਪਹਾਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਛੋਟਾ ਸਿਹਾ ਬਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਛਾਲਣਾ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਸਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਸ ਨਾਲ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵੇਂਕ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਰੇਲ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਹੁਣੋ-ਹੁਣੇ ਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰਾਲੇ 'ਚ ਵੱਡਾ ਵੇਰਬਦਲ ਕਰਕੇ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੀਨ ਦੇ ਰੇਲ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੁਝਾਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਥੋਂ ਦੇ ਇ

ਪੁਸਤਕ
ਸਮੀਖਿਆ

‘ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦਿਆ ਬੁਟਿਆ’ ਤੇ ਪਏ ਸਾਹਿਤਕ ਬਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਕਲਮਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲਿਪੀ, ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਸੱਤਰਾਂ ਗਾਹੀ ਘੇਰ੍ਹੇ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬ ਮੁਖੀ ਕੁਝ ਲਿਖ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਲਮਕਾਰ ਕਿਸੇ ਜਨਮਦਾਤੀ ਜਿਹੀ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਵਿੱਚਰਦਿਆਂ, ਮਾਨਸਿਕ ਰਾਟੀ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਮਧਾਈ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਤਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੇ ਸਹੀ ਸੇਧ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਮੱਖਣ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਵਿਕ ਜਾਂ ਵਾਰਤਿਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੁੰਨਿਆ ਦੀ ਰਾਤ ਜਿਹੀਆਂ ਚਾਨੁ ਵੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵਾਂਗ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਲਿਖੇ ਵਾਂਗ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਦੀ ਵੀ ਹੇਸ਼ਾ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਲਈ ਕੁਝ ਨਰੋਆ ਲਿਖ ਸਕਣ। ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਲੇਖਕ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ 'ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦਿਆ ਬੁਟਿਆ' ਨਾਮੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਛੱਪੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਲੇਖਕ ਦੇ ਇਸੇ ਕਾਲਮ ਦੀ ਲੇਖ ਲਤੀ ਦਾ ਹੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਖੁਦ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਦੇ ਮੁੜਲੇ ਬੋਲਾਂ ਅਤੇ ਭੁਮਿਕਾਵਾਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਾਬਦਿਕ ਫੁਲਵਾੜੀ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਫੁੱਲ ਚੁਗ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਅਰਪਿਤ ਕਰ ਲਵਾਂ।

'ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ' ਰਾਹੀਂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਵਿਆਂਗ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਵਾਰਤਿਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਫਿਰ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਸੋਚ ਨੂੰ ਟਿਕਾਇਆ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਿ ਇਹੀ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਜੋ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਦੁਅਲੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਉਂ ਕਹਿਣ ਲਵੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।' ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਵਧੀਆ ਲੇਖਕ, ਜਗਤਾਰ ਗਿੱਲ 'ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ ਨੇੜ ਤੇਰੀ' ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, 'ਪਾਠਕ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਪੜੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਉਸ ਵਿਚ ਬੁੱਝਦਾ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਾਲਮ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਠਕ ਵਰਕੇ ਫਰੋਲ ਫਰੋਲ ਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਖਤਮ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੁਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਕ ਚੰਗੀ ਲਿਖਤ ਦਾ। ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜੋ ਚੰਗੇ ਲੇਖਕ ਵਿਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਏ ਹਨ। ਉਹ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ, ਗਵਾਚਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।' ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸਟ 'ਵਿਲੱਖਣ ਪ੍ਰਤਿਭਾ' ਰਾਹੀਂ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, 'ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਵਿਸ਼ਾ ਉਹ ਛੋਂਹੇਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਲੇਖਕ ਅਣਗੋਲਿਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ੇ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਉਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੋਇਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ

ਬਿੱਕਰ
ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸਾ

(80)

ਵਿੱਕਰ ਐਸ਼ੀ (ਕੰਮੇਆਣਾ)
ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਯੰਜਾਬ ਸਟੂਡੋਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ
(805-727-0516)

ਵਰਤਿਆਂ ਸਾਇਦ ਇਹ ਸਬਦ ਉਪਰਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ਪਰ ਵਿਵਦਤਾ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਪਰਖਿਆਂ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੰਦਰ ਵੱਗੇ ਨਹੀਂ ਥੋਲਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਮੰਦਰੀ ਤੁਫਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸੁਨਾਮੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਛਲ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਮੰਦਰ ਵੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਖੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਥੈਨਣ ਲਈ ਧਰਤੀ ਕਿੱਥੋਂ ਲੱਭੇਗੀ? ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਸੁੱਤੇ ਸਿੱਧ ਮੇਰੇ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਥੋਂ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਇਰਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਮੌਨ-ਪ੍ਰਮੰਨ ਸਾਇਰ ਪ੍ਰੇ. ਮੋਹਣ ਸਿੱਧ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵਿਤਾ 'ਜੱਤੀਆਂ ਦਾ ਗੀਤ' ਦੀ ਉਣਤਾਈ ਤੇ ਉਂਗਲ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪੇਂਡੂ ਪਾਰਖ ਅੱਖ ਰਾਹੀਂ ਪਰਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ:- "ਘੋੜੀ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਪੁੰਗਰੂ ਸਾਡੀਆਂ ਤਾਂ ਸੁਥਣੀ ਨੂੰ ਥੱਥੜਾ ਵੇਂ ਹੋ",

ਪਾਠਕ ਮਿਤਰੋ ਭੱਖੜਾ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲੇਟਵਾਂ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਤੇ ਨੰਗੇ ਪੈਰਿਂ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਤੁਰਦਿਆਂ ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਚੁਭਦਾ ਜਾਂ
ਖੁੱਭਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸੁੱਬਣਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁੰਬਡਾ। ਸੁੱਬਣਾਂ ਨੂੰ
ਖੜਵਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਲੇਹਾ ਚੁੰਬਡਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੁੱਬਣਾਂ ਨੂੰ ਕਖੜ
ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲੇਹਾ ਸਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਉਦਾਹਰਣ ਆਪਣੇ ਸਮਿਆਂ
ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਕ ਹੱਤ ਸ਼ਾਇਰ ਸਿਖ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਹੈ।
ਉਸ ਦੀ ਪਸਿੱਧ ਤੇ ਚੁਚਿਚਿ ਕਵਿਤਾ ਹੈ, ਜੋ

ਉਸ ਦਾ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡਾ ਕਾਨੂੰਦੇ ਹਨ, ਹੈ
 "ਮੈਂ ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰ ਵੇ ਸੱਜਣਾ
 ਉਗੀ ਵਿਚ ਉਜਾੜਾ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜਗਤ
 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਪਰੀਤ
 ਦਾ ਅਡਿਆ ਉਹੀਓ ਹਾਲ ਸੂ ਹੋਇਆ,'
 ਜਿਉਂ ਚਰਵੀਂ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਸੱਕੇ ਚੰਨ
 ਚਤਿਆ ਦਿਨ ਵੇਲੇ'

ਇਥੇ ਚਕਵੀਂ ਦਾ ਗੰਢ ਜੋੜ ਚੰਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚਕਵੀਂ ਦਾ ਨਾਤਾ ਸੁਰਜ ਨਾਲ ਹੈ ਤੇ ਚੰਨ ਨਾਲ ਪਰੀਤ ਚਕੋਰ ਦੀ ਹੈ। ਆਏ ਵੇਖੀਏ ਭਾਈ ਗਰਦਾਸ ਦਾ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:-
 "ਸੁਰਜ ਚਕਵੀਂ ਦੋਸਤੀ ਚਹੁੰ ਚੱਕੀ ਜਾਤੀ ਚੰਨ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤ ਹੈ ਉਹ ਪਿਰਮ ਪਰਾਤੀ।"

ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਰੋਹਤ ਦਿੰਦੀ ਸੇ ਇੱਕਾ-ਦੁੱਕਾ ਅਜਿਹੀਆਂ
ਗਲਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਸਾਇਰ ਜਾਂ ਲੇਖਕ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨਹੀਂ
ਘਟ ਜਾਂਦੀ। ਕੁੱਤੇ ਤੇ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ
ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸੋਚ ਤਹਿਤ ਧਰਤੀ
ਤੇ ਪੱਸਰੀ ਸਮੁੱਚੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੇ
ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਇਕ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਦੀ ਵੱਖ-
ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੀ ਲੇਖ ਲੜੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਸੇ
ਕੁਦਰਤਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰਤਿਕ ਤੰਦਾਂ ਦਾ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ
ਟੈਟਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ,
ਵਿਚਾਰਨ ਤੇ ਸਾਂਭਣੋਗ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਕੱਸਲੇਟ ਸਾਫਟਵੇਰਾਂ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਲੱਗ੍ਠੀ ਤਸਵੀਰ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲਤਾ

ਸਾਨਫ਼ਰਾਮਿਸਕੋ- ਕੈਲੈਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਏ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਉਦਮ ਨਾਲ ਬੀਤੀ 17 ਮਈ ਦਾ ਦਿਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਹਿਮ ਹੋ ਨਿਭਤਿਆ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ "ਗਦਰ" ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਚੇਸ਼

ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਹਿਮ ਦਫ਼ਤਰ ਕੇਂਸਲੇਟ ਦਫ਼ਤਰ
ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਵਿਖੇ ਲਗਾਈ ਗਈ।
ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ
ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਸੀ
ਐਨ ਪਾਰਬਸਾਰਬੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਏ ਗਈ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ
ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਹੋਈ, ਇਸ

A photograph showing a group of men in a hallway. In the foreground, a man wearing a blue shirt and grey trousers is gesturing while speaking. Behind him, several other men in business attire are standing, some looking towards the camera and others looking down. The setting appears to be an indoor office or hallway.

ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੱਤਰਕਾਰ
 ਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਗਰਜ਼ਾਂਦਿਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ
 ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਲਾ ਕੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂਭੇ ਟੂ
 ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੈਂਟ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ ਸਕੇ ਹਾਂ।
 ਉਹਨਾਂ ਕੌਸਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ
 ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ
 ਰੱਖਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੁਲਈਪ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ
 ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗੱਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ
 ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ
 ਮੇਲਿਆਂ, ਗਿੱਧਾ ਭੰਗਤੇ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ

ਉਜਾਤ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਏ ਅਤੇ ਕੌਸਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਹਕੀਕੀ ਅਤੇ ਇਕ ਸਾਰਬਕ ਕਦਮ ਨਾਲ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਅ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੱਕਤੀਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਾਲਸਾ ਨ ਜੜਕਾਂਦਾ ਤਕਣਾ ਕਿਤਾ।
ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧੀਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ
ਵਿਚ ਗੁਲਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਨਿਰਵੈਲ ਸਿੰਘ, ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਧੂਤ, ਕੌਸਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਵੀ.
ਚੱਟੋਪਾਧਿਆਏ, ਟੀ. ਭਾਸਕਰਨ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਕਮਾਰ,
ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਰਕਲੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਅਨੀਰਵਣ ਚੈਟਰਜੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੂਲ੍ਹਕੁ, ਮਦਨ
ਸਰਾਮ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ
ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੌਸਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਨੰਦ
ਝਾਅ ਨੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਦਰਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਵੱਡਿੰਗ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੱਤ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੁਖਵਾਂ ਸੁੱਖੀ ਭੀ ਤੇ ਮਿਉਨੀਕਲ ਹਾਰ੍ਦਿਪ

Sukhwant Sukhi DJ Musical Group

ਸਿੰਗਰ

1. ਸੁਖਵਾਂ ਕੌਰ ਸੁੱਖੀ (ਸਿੰਗਰ)
2. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ
3. ਪਰੀਤਮ ਬਰਾੜ

Hits of sukhwant sukhi
cd released

ਫੇਮ

ਘੱਗਰੇ ਦੀ ਵੇ ਲੋਣ ਭਿਜਨੀ
ਕਹਿੰਦੀ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਦੁਖਦਾ
ਨੱਚ ਪੰਜਾਬਣ ਨੱਚ
ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਲਾਣੀਆਂ
ਐਵੇਂ ਨਾ ਪ੍ਰੀਤੇ ਨੀ ਸਲਾਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ

ਜਾਗਰਣ, ਵਿਆਹ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਲੇਡੀਜ਼ ਸੰਗੀਤ ਵਾਸਤੇ

ਬੁਕਿਗ ਲਈ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ**408-500-7483**

ਚਿਹਾਂ ਕੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਭੈੜੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਨਾ ਲੱਗਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਨਾ ਬਣਦੀ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਗ੍ਰਹਿ ਨਛੰਡਰ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਘਰ ਵਿਚ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਝਗੜੇ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਘਾਟਾ, ਕਲ-ਕਲੇਸ਼, ਬੱਚੇ ਕਹਿਣਾ ਨਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣ, ਘਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਚੈਕ ਕਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਉਪਾਅ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

ਜਗਾਤਾਂ ਸਿੰਘ

510-557-7009

New Introducing Chaat Corner

Raja King of Sweets Now Presents

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT
- GOL GAPPE (PANI PURI)
- FALUDA KULFI
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

Preet Fabrics & Appliance

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਵੰਟੋਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਭਿਜਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇਂ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਭਿਜਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੌਲ ਕਲਗੀ, ਸਿੰਘਾ, ਚੁੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੇ, ਰੂਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL: **510-797-7111** FAX: 510-739-6350

(For More Info. Call Oukar)

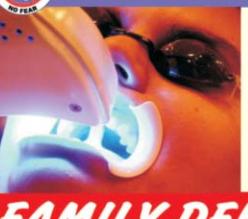
APPLIANCES **WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!**

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- Tvs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards

M.K Nijjar DDS **Ruchi Nijjar DDS** **LASER DENTISTRY**

NO SHOTS, NO DRILL, NO PAIN!

- Esthetic Crowns, Bridges & Dentures
- Teeth Whitening-Oral Surgery
- Root Canal Treatments
- Treatment & Prevention of Gum Disease

FAMILY DENTISTRY **COSMETIC DENTISTRY**

New Patients & Children Welcome

510-794-7058

(Across from Washington Hospital & Bart) 1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

www.drnijjar.com

FARMERS

ਆਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜਨਸ, ਲਾਈਫ਼ ਇਸ਼ੋਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉੱਤੇ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਰਵੇਜ ਲਓ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਜਾਓ।

- Auto • Home • Life • Umbrella
- Business Work Comp.

Duabba Insurance Agency

2450, PERALTA BLVD. SUITE 120, FREMONT, CA-94536

Ph. : (510) 797-7989
Fax : (510) 794-7398

Visit us@farmers.com

Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
Lieence # OC 70672

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਐਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ,

ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Paul
510-978-7170

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋੜੇ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ

ਲੱਭੂ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ,
ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੁਨ ਤੇ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਮੌਕੇ ਸਭ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਠਿਆਈ

Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਇੰਡੀਅਨ-ਫਿਜੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਝੀਨ

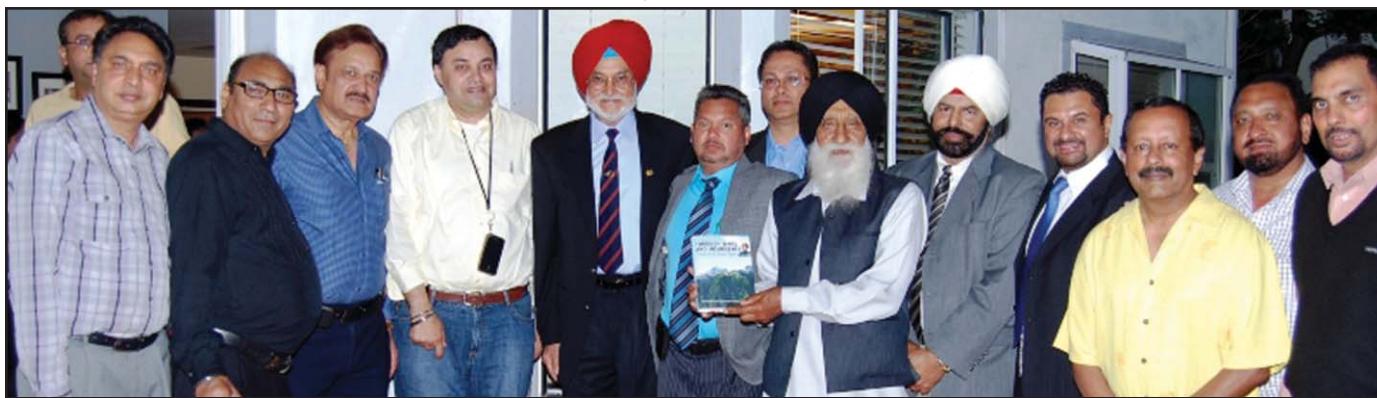
ਮੁਨ ਇੰਡੀਆਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੇਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544

Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਭੰਡਾਰੀ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਲੋਕ ਅਰਥਿ ਕੀਤੀ

ਫਰੀਮਾਂਟ- ਪਿਛਲੇ ਐਤਵਾਰਾਂ ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਭੰਡਾਰੀ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਇੱਥੋਂ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਖੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਰਿਲੈ�ਜ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮ ਕਥਾ

ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੜੀਆਂ ਲਤਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਰੋਮੇਸ ਜਾਪਰਾ ਵੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਵਧਾਈਆਂ

ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੰਗਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੁਰਾ ਇੰਡਜ਼ਾਮ ਸੀ, 100 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਮਾਨ ਤੇ ਸੱਜਣ-ਮਿੱਤਰ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਡਾ. ਸੰਯੁ ਫੈਟਿਸਟ ਸੈਨਹੋਜੇ ਤੋਂ, ਜਗਤਾਰ ਗਿੰਲ, ਬਾਪੂ ਹਰਬੰਦੀ ਸਿੰਘ, ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ

ਪਰੀਤ ਫੈਬਰਿਕਸ, ਬਲਬੀਰ ਭਾਟੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਰੀਮਾਂਟ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਨੌਰੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਡਾ. ਭੰਡਾਰੀ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਆਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਯੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸੈਟਾ ਕਲਾਰਾ ਕਾਊਂਟੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਿੰਡੀ ਸ਼ਾਵੇਜ਼ ਲਈ ਇਕ ਫੀਡ ਰੇਸ਼ਿੰਗ ਕੀਤੀ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, 21 ਮਈ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)-ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਸੈਨਹੋਜੇ ਸਿੰਡੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ ਤੇ ਸੈਟਾ ਕਲਾਰਾ ਕਾਊਂਟੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਿੰਡੀ ਸ਼ਾਵੇਜ਼ ਲਈ ਇਕ ਫੀਡ ਰੇਜ਼ ਕਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਏ. ਜੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪਤਵੰਤ ਸੱਜਣਾ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਸਿੰਡੀ ਸ਼ਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੁਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮਨੇ ਵਕਾਲ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਜਿਥੇ ਸਿੰਡੀ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ ਉਥੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੁਣੋ-ਹੁਣੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਅਸਾਈਕਨ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗਰਸ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਕਸ ਦੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਡਾਕਟਰ ਪਿਤਾਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੀਰਾਂ

ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇਕ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੱਸਿਆ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਹੋਠੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਪਿਤਾਪਾਲ ਨੇ ਆਇਆਂ ਸਮੂਹ ਸਥਾਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ

ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਪਿਤਾਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚਲੀਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਲੀ-ਫੋਰੀਆ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਯੂ. ਐਸ. ਏ., ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਟਰੱਸਟੀ ਐਵਰਗਰੀਨ ਕਾਲਜ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਟਰੱਸਟੀ ਐਵਰਗਰੀਨ ਕਾਲਜ, ਡਾ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਹਰਦਮਣ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਨਹੋਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲਾ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸੈਨਹੋਜੇ, ਚਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦੀ ਵੀ ਟੀ ਏ, ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਵੀ. ਟੀ. ਏ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਦੇਸ਼ਾ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਕਰ ਕਲੱਬ ਸੈਨਹੋਜੇ, ਗਾਇਕ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਸੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਕਸਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿਵੀਆ, ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਦਵਾਲ, ਪ੍ਰੋਬ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸਰਾ, ਡਾ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੱਸੀ ਸਿੰਘ, ਬਾਈ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸਵੰਦੀ, ਸਾਬਕਾ ਸੈਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਬਿਲਾ ਗਰੋਵਾਲ, ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਵੀ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਅਮਰਿਕ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਜਥੇ: ਜਲਵੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੰਲ, ਪਿਤਾਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਨੀ (ਵੀ ਟੀ ਏ ਵਾਲੇ) ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

MOGA TRUCK SERVICE CENTER

OWNED AND OPERATED BY MOGA WHOLESALE

Best Quality Best Service
Michelin, Bridge Stone, Firestone
Goodyear, Yokohama, Toyo,
Hankook, BF Goodyear,
Ohtsu, Sumitomo
Ph. (559) 486-6000
Ph. (559) 486-8686

All Tires are Available at Wholesale Best Price

TRUCK TIRES
WHOLESALE TIRE DEPOT-OPEN TO PUBLIC
Open 6 days a week
Monday-Friday 8.00 Am-10.00 Pm
Saturday 9.00 Am- 5.00 Pm.

Following Services are available on this location:

- * Truck Alignment - Truck Tire Balance & Installation
- * Oil, Lube & Filter
- * Breaks- Drums & Seals for all Truck & Trailers Installed
- * Truck wash will be available soon

* We can help you in emergency time

Come & Visit us at

3846 South Front Ave. FRESNO, CA 93725

Intersection (Golden State & Central Ave)

ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕੈਂਗ ਸੁਰੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਮਈ 15, 2013 ਨੂੰ 80 ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵਿਉਂ ਸਿਰਿਓਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਜੂਨ ਦੀ ਤਿੰਨ ਤਾਰੀਖ 2013 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਐਫ., ਬਾਰਡਰ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਫੋਰਸ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨੀਮ ਦਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਚੁਣਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਲੰਮੀ ਛਾਲ ਮਾਰਨਾ, ਉਚੀ ਛਾਲ ਲਗਾਉਣਾ ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਿਹਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਾਰ 319 ਲੜਕੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 80 ਲੜਕੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧ੍ਯ (ਡੀ. ਜੀ. ਐਮ. ਰਿਟਾਇਰਡ) ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਘ ਬੈਂਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੋਣ ਤੱਕ 44 ਲੜਕੇ 229 ਲੜਕੀਆਂ ਇੱਥੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਚੁਕੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਦੀ ਪੁਲਿਸ, ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ., ਆਈ. ਟੀ. ਬੀ. ਪੁਲਿਸ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਐਫ. ਅਤੇ ਦਸਰੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰਤੀ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 1400 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੜਕੀਆਂ ਇੱਥੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ।

ਪਦਮ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਜੋ ਅੱਜਕਲੁ ਅਸਰੀਕਾ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨਵੇਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਪ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 80 ਲੜਕੀਆਂ ਹਨ, ਸਖਤ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਕੇ

ਕੁਝ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਕੇ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਆਂ। ਇਸ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਪਟਾਨ ਰੈਕ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਸਾਨ-ਏ-ਸਿੱਖੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿਸਟਰਡ) ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਪ ਵਾਸਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਤੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਲਈ ਖਰਚਾ ਜਾਂ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਇੰਡਜ਼ਾਮ ਸਮੇਤ ਹੋਸਟਲ ਵਿਚ ਰਿਹਿਣ ਲਈ ਇੰਡਜ਼ਾਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਖਰਚਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਾਲੇ ਕਾਕਾ ਜੀ

ਸਾਡਾ ਬਿਨਾ ਦੱਸੇ ਸਿਧੇ ਹੀ ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਵਤ ਜਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਿਆ ਇਹ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦਮ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਵਤਦਿਆਂ ਹੀ ਭਾਂਧ ਗਏ। ਕਾਕਾ ਜੀ ਦਾ ਰੰਗ ਫਿਕਾ ਜਿਹਾ ਪੈ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀਤੀ। ਨੀਵੀਂ ਜਿਹੀ ਪਾਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੋਕੀ ਜਿੱਹੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਚਿਹ੍ਰੇ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇਕ ਨਕਾਮਯਾਬ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਆਮਦ ਵਾਰੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਵਾਰੇ ਕੁਝ ਬੁਝ ਬੁਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਮਰੇ ਵਿਚੋਂ ਪਤਰਾ ਵਾਚ ਗਏ। ਮੁੜ ਉਹ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤੀ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਕਾ ਜੀ ਉਸ ਲੁਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਪੀਤੀ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਘਰ ਆਏ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖੀਂਹੀ ਹੋਕੇ ਮੂਹਰੇ ਹੋਕੇ ਜੱਦੀ ਪਕੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਫਿਰ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜੁੜ ਬਹਿਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਏ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆਂ ਤੇ ਛੇਤੀ ਵਾਪਿਸ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਵੀ ਲੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਨਵੀਂ ਪੀਤੀ ਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ, 'ਦੁਰ ਦੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ' ਨੂੰ ਦੇਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋਤ ਕੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾਈ ਇਹ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਨਗੇ ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਆਂਗਨ ਵਾਤੀ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਜੋ ਕਿ ਰਿਸਤੇ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਭਤੀਜੇ ਅਤੇ ਭਤੀਜ ਨੂੰ ਹੱਲ ਗਏ ਹਨ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀਆ ਅੱਖਾਂ ਮੁੜ

ਮੜ ਸਮ੍ਮਾਣੇ ਪਏ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਜਾ ਜਾ ਟਿਕਦੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਹੀ ਪਿਆ-'ਨਵਾਂ ਲਿਆ?' ਨੂੰ ਹੋ ਰਾਣੀ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਉਡੀਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਝੱਟ ਬੋਲੀ-'ਆਹੋ ਚਾਚੀ ਜੀ, ਖੱਡੇ ਪੈਰ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਖਰਚੇ ਪਏ। ਇਸ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਸਕਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤਮ ਕੇ ਦੱਸਿਆਂਵੱਡਾ ਤੇ ਬਾਰੂਵੀਂ ਵਿਚ ਹੈ, ਨਿੱਕਾ ਸੱਤਵੀਂ ਵਾਲਾ ਵੀ ਮਾਹਿਰ ਹੈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ, ਉਠਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਸਦੇ ਮੁਹਰਿਓਂ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿੱਕੇ ਨੂੰ ਵਾਜ ਮਾਰੀ। ਸੁੱਖ, ਆਵੀ ਬੇਟਾ ਚਾਚਾ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਚਲਾਕੇ ਵਿਖਾਵੀ।

ਚਾਹ ਯਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਡੇ ਮੂਹਰੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪੱਤੀ, ਰਿਟਾਈਰਡ ਪੰਜਿਪਿਲ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਇਕ ਸੱਤਵੀਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ 'ਮੁੜ' ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕਿੱਤੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਅਸੂਲ ਸਿਖਾਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਲਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਨਾ ਤੋਡੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ 'ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ' ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਮਾਣ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਮਰ ਕੱਸ ਲਈ ਇਕ ਵਾਹੀ ਫੇਰ ਪੜ੍ਹੇ ਪੈਣ ਲਈ। ਕੁਰਸੀਆਂ ਲਾਗੇ ਖਿੱਚ ਲਈਆਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਤੇ ਨਿੱਕੇ ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੀ

ਐਲਸਬਰਾਂਟੇ ਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮਨਾਈ

ਐਲਸਬਰਾਂਟੇ - ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲਾ ਮੇਲਾ ਲੱਗਿਆ, ਦੁਰੋਂ ਦੁਰੋਂ ਮਜਾਜਾਣਾਂ ਨੇ ਆਈਆਂ। ਗਿੱਧਾ ਪਾ ਕੇ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ,

ਕਲਾਕਾਰੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ।

ਨਿੱਕੇ ਕਾਕਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੋਹਲ ਜਿਹੀਆਂ ਉਗਲਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਹਿਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਾਢੀ ਸਮਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਮੁਹਰੇ ਬੀਤਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਕੇ ਨੂੰ 'ਮਾਉਸ'

ਆਸਦੰਤ ਕੌਰ
814-642-1646

ਘੁਸਾਉਂਦੇ ਦੇਖ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਤੈਰਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਾਹਰ ਢੁਲ੍ਹਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹੋਸਲਾ-ਅਫਜ਼ਾਈ ਤੇ ਤਾਰੀਫ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ।

ਕਾਢੀ ਸਮਾਂ ਲੰਘਣ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ

ਜਤਾਈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬੱਸ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੱਚਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਮੁਹਰਿਓਂ ਉਠਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਖਰ ਸਾਡੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਜਿਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਖਿਤਾ ਛੱਡਿਆ।

ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆ ਦੀ ਚਾਹ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆ ਹੀ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਸਾਡਾ ਭਤੀਜਾ ਵੀ ਉਠ ਕੇ ਬਾਹਰੋਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣਿਆਂ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਚੱਲ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੰਬਾ ਤੇ ਸੁਖਲਾ ਜਿਹਾ ਸਾਹ ਆਇਆ-ਭਲਾ ਹੋਇਆ ਮੇਰਾ ਚਰਖ ਟੁੱਟਾ, ਜਿਦ ਅਜਾਬੇ ਛੁੱਟੀ। ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਹੀ ਸੀ। ਸੋਚਿਆ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਪਣੀ 'ਮੇਲ' (ਡਾਕ) ਹੀ ਦੇਖ ਲਵਾਂ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਮ੍ਮਾਣੇ ਆਇਆ ਉਹ ਸੈ ਅੱਗੇ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਕਲਾਂ ਦੇ 'ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈਬ' ਜਿਥੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਦੇਖ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਬਿਨਾਂ 'ਮੇਲ' ਦੇਖਿਆਂ ਹੀ ਸੈ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਲਾਗੇ ਬਲਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਦੇਖ ਲੈਣ ਕਿ ਕਾਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਬਹਨੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਅਸਲੀ 'ਸਾਈਟਸ' ਖੇਲ ਕੇ ਦੇਖਦੇ ਸਨ।

ਚਾਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਮਨ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਸੀ ਕਿ 'ਕਾਕਿਆਂ' ਦੇ 'ਕੰਪਿਊਟਰ ਪਿਆਰ' ਦਾ ਘਿਨੋਣਾ ਰਾਜ ਅਸੀਂ ਜਰੂਰ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਨਸੀਹਤ ਦਿੰਦਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਚਾਹੁਣ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਵ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹੇ। ਕਮ-ਅਜ਼-ਕਮ ਕਾਕਿਆਂ ਨੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇ।

ਗਿੱਲ ਫਾਰਮ, ਦੀਨੇਵਾਲ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ
aswantkaur@yahoo.com

ਚੀਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤਾਂ ਹੋਈ ਪਰ 'ਜ਼ਖਮ' ਰਹੇਗਾ

ਚੀਨ ਦਾ ਲੰਦਾਖ ਖੇਤਰ 'ਚ 15 ਅਪੈਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਪਰਤਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜੁਤਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਚੀਨ ਨੂੰ ਸੱਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਬੀਜਿੰਗ (ਪੇਈਰੀਚਿੰਗ) ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਹਟਾਉਣੀ ਪਈ।

ਚੀਨੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਲੰਦਾਖ 'ਚ ਦੇਪਸ਼ਾਂਗ ਵਾਦੀ 'ਚ ਸਥਿਤ ਬੁਰਸੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਤੰਬੂ ਹਟਾ ਕੇ ਜੋ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਗੁੜੇ ਅਰਥ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। 1962 'ਚ ਚੀਨੀਆਂ ਨੇ ਨੇਂਡਾ ਅਤੇ ਲੰਦਾਖ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਤੇਜ਼ਪੁਰ ਤਕ

ਤਰੁਣ ਵਿਜੇ

ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਚੀਨੀਆਂ ਦੇ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੜਲੀਆਂ ਚੌਕੀਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨੀਆਂ ਦੇ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੜਲੀਆਂ ਚੌਕੀਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੱਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਹਨ। ਚੀਨੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਪਰਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਹਨ। ਚੀਨੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੀ

ਜਾਸੂਸੀ ਤੇ ਤਸਕਰੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲਸੁਰਾ

ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਨਾਵਲਾਂ ਦੇ ਹੀਰੋ ਦੀਆਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰ, ਜਾਨ ਦਾ ਜੋਖਮ ਉਠਾ ਕੇ, ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬੜੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਰਦ ਜਾਸੂਸ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੱਗੜ ਜਾਸੂਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਬਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਚੀਜ਼ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ, ਇਜ਼ਰਾਇਲ, ਰੂਸ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖੁਫੀਆ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਤੰਤਰ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਕੁਸਲਤਾ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਘੋਰਾ ਤੱਤ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਦਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਈਜੈਕ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਛੁਡਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ? ਕਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਜਹਾਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਕਾਰਗਿਲ ਜਾਂ ਚਮਾਰਾ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੌਜਾਂ 20 ਮੀਲ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਅਗਾਊ ਸੁਚਨਾ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਅੰਦਰ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਖੁਫੀਆ ਤੰਤਰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਸੂਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜਾਸੂਸੀ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੱਚੀਆਂ ਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮਨ ਨੂੰ ਟੁੰਬਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚਨਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅੱਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਦੀ ਵੰਡ, ਨਾਜਾਇਜ਼ ਇਸਤੇ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਦੌਤ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਅਪਰਾਧੀ ਸਾਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੀਤੜ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਅਮਨਪਸੰਦ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਅਮੀਰ ਹੋ ਰਹੇ ਤੇ ਸੱਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂੰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਸੇ ਦਾ ਵਪਾਰ ਤਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋਤ ਦੇ ਨਸੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅੱਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸੰਨ 1980-81 ਵਿੱਚ ਖੇਮਕਰਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਫੌਜੀ ਖੁਫੀਆਂ ਤੰਤਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ, ਇੱਕ ਖੁਫੀਆ ਰੈਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਤੇ ਸੀ, ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਸੂਸੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਸਾਧਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਬੜੀ ਸੌਖੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਸੂਸ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਫ਼ਿਲਿਪੀਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਖੇਮਕਰਨ ਦੇ ਰਿਟਾਈਰਡ ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਫੌਜੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੁਫੀਆ ਸੁਚਨਾਵਾਂ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਗਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਫੌਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸੱਚ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਫੌਜੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਲਈ ਰੰਮ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਲੈਣ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੈਨਿਕ ਸਮਾਜਾਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਕਗਜ਼ ਚੁੱਕ ਲਏ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਪੁੱਜਦੇ ਵੀ ਕਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜੋ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਹਾਲਤ ਹੋਈ ਉਹ ਕੇਵਲ ਅਨੁਭਵ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਨੂੰ, ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਖਾੜਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚਨਾ ਜਾਨਣ ਦਾ ਚਾਅ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇਕ ਨਾਮੀ ਤਸਕਰ ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਨਾਮੀ ਸਮੱਗਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਅੱਠ ਦਿਨ ਰਹਿ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੱਬਰ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਸੁਚਨਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਘਰ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਸਕਰ ਖਾੜਕਾਂ ਲਈ 2 ਐ.ਕੇ.-47 ਰਾਈਫਲਾਂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਸਮੱਗਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਜੈਕੱਟਾਂ ਭਾਰਤ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹੋਏ ਤੇ ਰੋਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਤਸਕਰਾਂ ਤੇ ਜਾਸੂਸਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੇ ਸੋਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਆਮ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖਾੜਕਵਾਦ ਸਮੇਂ ਹਵਾਇਆਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਨਾਹਗਾਰ ਦਾ ਇੱਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਖਾੜਕਵਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟਿਆ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖ਼ਬਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਸਕਰ ਹੀ ਬਣੇ। ਜਦੋਂ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਵਰਗੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਰੈਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੁਧ ਵੀ ਅੱਖ ਅੱਖ ਮੌਜ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਗਿਛ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਹਿਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਉਪਰ ਇਹ ਹਮਲਾ ਕੋਈ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਹੋਦੇ ਸੋਨੀ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘ ਬਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋਤ ਨਹੀਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖ਼ਬਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਸਕਰ ਹੀ ਬਣੇ। ਜਦੋਂ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਵਰਗੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਰੈਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੁਧ ਵੀ ਅੱਖ ਅੱਖ ਮੌਜ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗਰਭਾਤ ਇੰਝ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਣ ਕੇ ਬੰਦੇ ਦੀ ਰੂਹ ਕੰਬ ਜਾਵੇ

ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਗਿਛ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਹਿਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਉਪਰ ਇਹ ਹਮਲਾ ਕੋਈ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਹੋਦੇ ਸੋਨੀ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘ ਬਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋਤ ਨਹੀਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖ਼ਬਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਸਕਰ ਹੀ ਬਣੇ। ਜਦੋਂ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਵਰਗੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਰੈਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੁਧ ਵੀ ਅੱਖ ਅੱਖ ਮੌਜ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟੈਕਸਾਸ—ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਟੈਕਸਾਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਅੱਖ ਮੁਖ ਦੇ ਮੁਖ ਦੀ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਬੁੱਖ ਦੀ ਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਉਖਾਸਕ

ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ

ਇਹ ਇਤਫਾਕ ਸੀ ਕਿ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ (1469-1708) ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਸਹਿਨਸ਼ਾਹਾਂ (1526-1707) ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕੋ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਤਵਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਤਾ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਚੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਕਵੀ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਨਾਨਕ ਸਾਹ ਫਕੀਰ
ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਮੁਸਲਿਮ ਕਾ ਪੀਰ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥ ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤ 'ਦਾਈ' ਦਾ ਹੀ ਲੱਗਾ, ਜਦੋਂ ਆਪ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲਖਾਰੀ ਗੁਲਮ ਮੁੰਮਦ ਮਸਮੀਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੜਾਈ ਵੀ ਮਾਸਟਰ ਮੁੰਮਦ ਹਸਨ ਕੋਲੋ ਹੋਈ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਘਰ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਘਰ ਕੋਈ ਬੰਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਾਲ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਬੇਹੁਦ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਲ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਅਰਬੀ ਦੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਪੁੱਛੇ ਤਾਂ ਇਹ ਬਤਾ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਬਾਲ ਨਾਨਕ ਨੇ ਸਿੱਧੇ-ਸਾਧੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ:

ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ,
ਗਫਲਤ ਮਨੋ ਵਿਸਾਰ

ਅੱਜ ਵੀ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਮਝ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਕਿ ਅਹਿਮਦੀ ਜਾਂ ਕਾਦਰਾਨੀ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਅਕੀਂਦੇ ਦਾ ਜ਼ਹੁਰੀ ਜਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬ ਅਹਿਮਦੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:

ਬੂਦ ਨਾਨਕ ਆਰਡ ਮਰਦ ਖੁਦਾ

ਰਾਜ ਹਾਏ ਮਜ਼ਰ-ਫਕਦਾ ਰਾਹ ਕਸਾ

ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੋਖਕ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਪੈਗਾਮ' ਦੇ ਸਫ਼ਾ 7 'ਤੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਏਕ ਨੇਕ ਔਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਨਸਾਨ ਥਾ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਗਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਾ ਜਿਨ ਕੁ ਖੁਦਾ ਅਜ਼ਲ ਆਪਣੀ ਮੁਹੱਬਤ ਕਾ ਸਰਬਤ ਪਿਲਾਤਾ ਥਾ।"

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਉਪਸ਼ਕ ਸਨ ਪਰ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਉਪਸ਼ਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ: 15ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਤਲਵੰਡੀ ਰਾਇ ਭੋਇ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭੱਟੀ ਰਾਜਪੁਤ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ 1469 ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਜਵਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਦਿਲੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੇ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਤੇਰਾ ਬੇਟਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਹੈ।" ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੇ ਜਸ਼ੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 31 ਰੂਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਗੀਰ ਵੀ ਲਗਵਾਈ ਸੀ।

ਨਵਾਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਲੋਧੀ: ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਲੋਧੀ, ਇਬਰਾਹਿਮ ਲੋਧੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਸੀ। ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਕੋਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾਨਕਸਰ ਇੱਕ ਤਾਲਾਬ ਤਾਮੀਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਤਾਲਾਬ ਅੱਜ ਵੀ ਨਾਨਕਸਾਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰਦਾਰਾ ਬਾਲ ਲੀਲਾ ਦੇ ਨੇਤੇ ਹੈ। ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੇ ਜਸ਼ੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 31 ਰੂਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਗੀਰ ਵੀ ਲਗਵਾਈ ਸੀ।

ਜਗੀਰ ਵਜੋਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਨੂੰ ਨੂੰ ਕਰਦੇ। ਜਗੀਰ ਵਜੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਖਰ ਉਸ ਦੀ ਬਾਬਰ ਨਾਲ ਅਣਬਣ ਹੋ ਗਈ। ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂ 1526 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੇਟੇ ਗੁਜ਼ੀ ਖਾਂ ਤੋਂ ਦੇਲਾਵਰ ਖਾਂ ਬਾਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਿਸਾਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹਨ। ਨਵਾਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਲੋਧੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਲਕ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਨਾ ਆਏ ਅਤੇ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਹੋ ਕੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਜਾ ਕਿਹਾ, "ਨਾਨਕ ਨੇ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਣਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।" ਜਦੋਂ ਦੋ ਵੇਰਾਂ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਨਿਕਲੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇੱਥੋਂ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ।" ਨਵਾਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨਾਲ ਬੇਹੁਦ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਖਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੌਦੀਖਣੇ ਦਾ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ 'ਪੈਗਾਮ ਇਲਾਹੀ' ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਨਾਨਕ ਇਹ ਮੇਰੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਮੇਰਾ ਆਖਿਆ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।" ਤਵਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਜਿਹਾ ਰਾਸ਼ਨਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਆਸਾ ਮਹਲ ਅੰਗ 430 'ਤੇ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਬਾਬਰ ਦੀ 26 ਦਸੰਬਰ 1530 ਨੂੰ ਆਗਰੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋਈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕਬਰ ਕਾਬਲ ਦੇ ਇੱਕ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਅੱਜ ਵੀ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਦੇ ਬਿਸਤਰ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੂੰ 20 ਰੂਪਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਨਫ਼ਾ ਹੋ ਸਕੇ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭੁੱਖੇ ਸਾਧਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡ ਦਿੱਤੇ। ਜਦੋਂ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਗੁਸ਼ੇ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਖੁਬ ਤਿੱਕਿਆ। ਜਦੋਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਲਕ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਰ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਣਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।" ਜਦੋਂ ਦੋ ਵੇਰਾਂ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਨਿਕਲੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇੱਥੋਂ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ।" ਨਵਾਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨਾਲ ਬੇਹੁਦ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਖਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੌਦੀਖਣੇ ਦਾ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ 'ਪੈਗਾਮ ਇਲਾਹੀ' ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਰ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਣਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।" ਜਦੋਂ ਦੋ ਵੇਰਾਂ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਨਿਕਲੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇੱਥੋਂ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ।" ਨਵਾਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨਾਲ ਬੇਹੁਦ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਖਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੌਦੀਖਣੇ ਦਾ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ 'ਪੈਗਾਮ ਇਲਾਹੀ' ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਰ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਣਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।" ਜਦੋਂ ਦੋ ਵੇਰਾਂ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਦਰੁਸਤ ਨਿਕਲੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇੱਥੋਂ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ।" ਨਵਾਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨਾਲ ਬੇਹੁਦ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਆਖਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੌਦੀਖਣੇ ਦਾ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ 'ਪੈਗਾਮ ਇਲਾਹੀ' ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਰ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਣਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਿੰਸਾ- ਬਿਹਾਰ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ

ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਟ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੁਰਵਕ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਢੂਕ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਸਮੇਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਧੰਧ ਤੋਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਲਕਾ ਲੰਬੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਾਨਾ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਗਿੰਦਬਾਹਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਲਾਈਆਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਹਿੰਸਕ ਝਤਪਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 9 ਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਸਾਜ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਬਠਿੰਡਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਪਟਿਆਲਾ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਮਾਨਸਾ, ਮੋਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੂਬਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ-ਯਮਕਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੂਬਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ 8 ਸੂਬਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਰਾ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਈ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਸਮੇਂ ਵੱਡੀ ਧੰਧ ਤੋਂ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੋਣਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀਪੁਰਵਕ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਧੰਧ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜ਼ਵਾ ਨੇ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧੰਧ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਗਰਦਾਨਿਆਂ ਹੈ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਵਾਲਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਚੱਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧੰਧ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਵੱਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣਾ ਲਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਦੋਵਾਂ ਧੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਤਲਖੀ ਵਧਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਦੋਕਿ ਦਰਜਨਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧੰਧ ਵੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿਆਸੀ ਦੱਖਲ ਹੈ।

ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਲਗਤਾਰ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਸਮੇਂ ਵੱਡੀ ਧੰਧ ਤੋਂ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਧੰਧਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਿ ਕੇ ਪੱਲਾ ਝਾਂਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੁਲੀਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਚੋਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋਤੀਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਫਲ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹਤਿਅਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਪਿਛੋਕਤ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਿ੍ਨਡਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਗਜ਼ਨੀ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਤੇ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਦਰਹਸਤ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਭਾਰੂ ਰਿਹਾ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਵੇਂ 65 ਫੀਸਦੀ ਮਤਦਾਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਉੱਤੇ ਲੱਗਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਚਿੰਨ੍ਹ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਇਕਾਈ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਬੰਮੂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਬਾਂ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਨਿਰਪੱਖ, ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੁਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚਾਡ੍ਹੁਨ ਲਈ ਸੁਹਿਰਦ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਏ ਸਨ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਧੰਧ ਵੱਲ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ

ਸਾਂਤਮੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਜਿਹੀ

ਹਿੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਟਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੂਬਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ 'ਤੇ ਜਬਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਲੋਕਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧੰਧ ਵੋਟਾਂ ਸਮੇਂ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੇਜਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।

ਸਿਆਸੀ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਸੂਤੰਤਰ, ਨਿਰਧਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੁਰਵਕ ਸਪੰਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਤੋਂ ਹੀ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲੈਣੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

MERI SAHELI GROUP

For further queries contact

Ruby

ਮਹਿੰਦੀ-ਮੇਕਾਪ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ
(650) 669-0281,
(408) 400-0629
sahelius@yahoo.com

Naz Beauty Salon

460 E. Persian Dr., Sunnyvale, CA- 94089
Tel: (408) 400-0629 / (650) 669-0281
www.nazbeautysalon.com

KHALSA RADIO

ਰੇਡੀਓ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ

"Independent Voice"

24 ਘੰਟੇ 7 ਦਿਨ ਹਰ ਘਰ-ਘਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਰੇਡੀਓ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸ਼ਾਬਦ 24/7/365

ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੁਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੇ ਵੀ ਸੂਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
510-972-0442

ਜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਰੇਡੀਓ ਨਹੀਂ ਸੂਣ ਸਕਦੇ, ਉਹ ਹੁਣ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਰੇਡੀਓ ਸੂਣ ਸਕਦੇ ਹਨ
832-551-5038

www.khalsaradio.org

ਫੋਨ ਤੇ ਸੂਣੋ: 702-489-0222

ਰੇਡੀਓ ਸੈਟ ਪਰੀਦਾਨ ਲਈ

510-900-3600

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਕ
ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ
510-900-3600

Radio CK.PO Box 296, Fremont, CA 94537

info@khalsaradio.org

HIMMAT AUTO SERVICE & REPAIR SHOP

To repair of Pick-Up Truck, Cars (Japanese-American)

Open Monday-Saturday 8 AM to 6 PM

- * Oil Change
- * Clutch
- * Tire Service
- * Brakes
- * Tune-ups
- * Transmissions
- * Timing Belts

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਜਾਪਾਨੀ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾਨੀ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲ

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ : ਨੇਹਾ

ਵੀ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਨੇਹਾ ਧੂਪੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਸਹੀ ਥ੍ਰੈਕ ਦੀ ਭਾਲ 'ਚ ਸੀ। ਜਿਸੀ ਸੋਰਾਂਗ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਏਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ 'ਰੰਗੀਲੇ' ਬਾਰੇ ਆਫਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਨੇਹਾ ਨੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਰੰਗੀਲੇ' ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਰੋਲ ਚੁਲਭੂਲੀ ਲੜਕੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੁਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਫੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। 'ਰੰਗੀਲੇ' ਫਿਲਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਵਨੀਅਤ ਕਾਫੀ ਕੋਆਪ੍ਰੈਟਿਵ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

'ਰੰਗੀਲੇ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨੇਹਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੰਗੀਲੇ ਇਕ ਕਾਮੇਡੀ ਲਵ ਸਟੋਰੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕਾਮੇਡੀ ਦਾ ਕਾਫੀ ਰੁਝਾਨ ਹੈ।

ਨੇਹਾ ਧੂਪੀਆ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵੱਲ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਰੰਗੀਲੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੇਹਾ ਧੂਪੀਆ ਦਾ ਕਿਹਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਸ਼ਕ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਥੋਲਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਥੋਲਣਾ ਮੈਨੂੰ

ਨੇਹਾ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਰੋਲ ਘੱਟ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਆਈ ਤਾਂ ਨੇਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਝ ਵੀ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਗਿਹਵੇਂ-ਚੁਣਵੇਂ ਰੋਲ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਬਾਬਾਬਰ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਘੱਟ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।

'ਜੱਟ ਬੁਆਏਜ਼' ਫਿਲਮ ਸਾਡਾ ਸੁਖਨਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਭਰ ਜੋਬਨ 'ਤੇ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ-ਸੋਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਬਜ਼ਟ 'ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਮਲਟੀਸਟਾਰਰ ਫਿਲਮ 'ਜੱਟ ਬੁਆਏਜ਼-ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ'। ਨਿਰਮਾਤਾ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਰ ਦੁਆਰਾ 'ਸੁਖਬੀਰ ਸੰਧਰ ਫਿਲਮਜ਼' ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਾ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਸਕੀਨ ਪਲੇਅ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਨੌਜਵਾਨ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰਿਸ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ

ਗਏ ਹਨ।

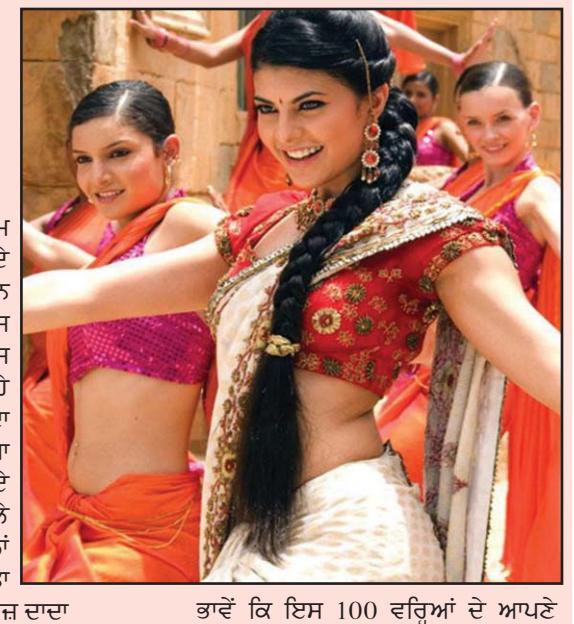
ਫਿਲਮ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰਿਸ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਜੱਟ ਬੁਆਏਜ਼-ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਹਿਸੂਸ ਇਕ ਫਿਲਮ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਕ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਹੁੰਦਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵੱਡਾਲਾ ਨੇੜੇ ਮਜ਼ੀਠਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੈ ਤੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਚਿੱਥ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਮੁੰਬਈ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਸਹਾਇਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਉਪਰਿਤ ਪੰਜਾਬ 'ਚ 300 ਕੁ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਿਉਨਿਕ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਸਲ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪਲ ਉਦੋ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਦੋ

100 ਵਰਿਅਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਲੀਵੁੱਡ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡੱਸਟਰੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਸੁਰੂਆਤੀ ਵਰਿਅਂ 'ਚ ਇਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਣਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਅੰਕਰਾ 200 ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ 1200 ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬਾਲੀਵੁੱਡ 'ਚ ਅੱਜ ਸਟਾਰ ਹਨ, ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਕਲਾਕਾਰ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦਾ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਦੇਸ-ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਅਰਥਾਂ ਰੁਪਏ ਲਾਗਤ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਨਾਲ ਜੁਤੀਆਂ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਿਉਂ ਆਮ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀਆਂ। ਉਝ ਤਾਂ ਸੰਨ 1913 'ਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਦਾਦਾ ਸਾਹਿਬ ਢਾਲਕੇ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ' ਨੂੰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ 1912 'ਚ ਦਾਦਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂਹੇ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਸ੍ਰੀ ਪੁੰਡਾਲਿਕ' ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

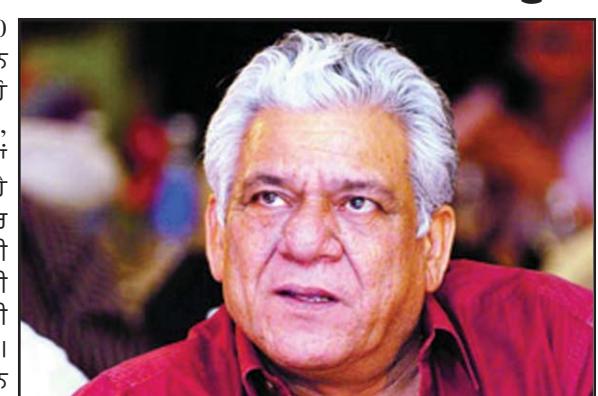
ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਨ 1898 'ਚ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਸਾਹ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸਾਰਾਂ ਫਿਲਮ 'ਦਿਲਵਰ ਆਫ ਪਰਸਿਆ' ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 3 ਮਈ 1913 ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਫਿਲਮ 'ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ' ਨੂੰ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ 100 ਵਰਿਅਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਫਰ 'ਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਿਨੇਮਾ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨੇ ਰੂਪ ਅੱਜ ਰੰਗ ਬਦਲੇ ਹਨ, ਕੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ, ਮੂਕ ਤੋਂ ਸਵਾਕ (ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ) ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਲੈਕ ਐਂਡ ਵਾਈਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਲਰ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਦੀਵਾਨਗੀ ਅੱਜ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ 'ਚ ਤਜਰਬੇ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅੱਜ ਹੋਸਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਅੱਜ ਅਨੋਖਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬਣਨ ਫਿਲਮਾਂ : ਓਮ ਪੁਰੀ

'ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ 90 ਵੀਸਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਕਾਮੇਡੀ 'ਤੇ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਾਮੇਡੀ ਫਿਲਮਾਂ ਹੀ ਹਿੱਟ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।' ਇਹ ਗੱਲ ਆਖੀ ਹੈ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਤੋਂ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਤਕ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਆਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਐਕਟਰ ਓਮ ਪੁਰੀ ਨੇ। ਓਮ ਪੁਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸੰਧਰ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਜੱਟ ਬੁਆਏਜ਼-ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ' ਦੀ ਸ਼ੁਟਿੰਗ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਜਲੰਧਰ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਰੀ ਨੇ ਹਿੱਟ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰਦੇਸੀ' 'ਤੇ 'ਲੱਗ ਦਾ ਲਿਸਕਾਰਾ' ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੁਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਸ ਪੁਰੀ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਪਿੱਛੋਂ ਜੱਟ ਬੁਆਏਜ਼ ਫਿਲਮ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕੈਟਰੀਨਾ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀ ਹਾਟ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਕੈਟਰੀਨਾ ਕੈਡ ਦਬੰਗ ਸਟਾਰ ਸਲਮਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2003 'ਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਫਿਲਮ ਬਾਮ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿਨੇਮਾ ਕੈਟਰੀਨਾ ਕੈਡ ਨੂੰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ 'ਚ ਆਈ ਹੋਏ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਭਿਆਤਾ ਮਾਲਵਾ: ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ

ਡਾ. ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮਪਾਰੀ

ਦੀਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ ਨੀਲ ਵਾਦੀ (ਮਿਸਰ),
ਦੱਜਲਾ ਫਰਾਤ (ਇਰਾਕ), ਯੰਗਸ਼ੀ (ਚੀਨ) ਅਤੇ ਸਿੰਧੂ
ਘਾਟੀ (ਭਾਰਤ) ਦੀਆਂ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਤਨ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ
ਹਿੱਸਾ ਰੋਪੜ, ਸੰਘੋਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਲੇਵਾਂ, ਪੀਲੀਆਂ ਬੰਗਾਂ
ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਹੀ ਇਲਾਕਾ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਬੋਧੀਆਂ ਦੇ ਮੱਨ ਅਤੇ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਲਾਤਮਕ ਮੁਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ
ਲਈ ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਅਤੀਤ ਮਨੁੱਖਤਾ ਸਿੰਨਾ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ।
ਛੇਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਤ ਭੁੰਡ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ
ਸੱਤੇ ਭੁੰਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਵਾ ਆਈਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ
ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਲਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤੇ ਭੁੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ
ਤੋਂ ਪੁਰਾਤਨ ਹੈ।

ਮਾਲਵਾ 'ਮੱਲ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਮੱਲ
 ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਤਕਤੇ, ਸਰਬੀਰ, ਯੋਧੇ। ਮਾਲਵ ਲੋਕਾਂ
 ਦਾ ਸਮੁੱਹ ਮਾਲਵ ਗਣ ਜਾਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟ ਹੋਇਆ।
 ਮਾਲਵ ਗਣ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵਸੇ ਸਨ
 ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਨਾਂ 'ਮਾਲਵਾ' ਪੈ ਗਿਆ। ਈਸਾ ਤੋਂ 326
 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲਵ ਗਣ ਯੁਨਾਨੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਵੀ
 ਦਰਿਆ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਭਿੜੇ ਸਨ। ਮਾਲਵ ਗਣਾਂ ਦਾ
 ਸਰਬੀਰ ਰਾਜਾ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਜਾ
 ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸੰਨ ਈਸਵੀ ਤੋਂ 57 ਸਾਲ
 ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਮੁੱਲ ਜਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪਾਲ ਕੁਹਾਨ ਸਾਡ ਚੁਲ੍ਹੇ ਹੋਣੇ ਵਾਂ
ਮੰਡਕ ਉਪਿਸ਼ਦ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ 10
ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਸਿਆਮ, ਅਰਜਨਟਾਈਨਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਂ
ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮਾਲਵਾ ਵਡਾਰੂਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਂ
ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ
ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦਰਿਆਵਾਂ
ਕਿਨਰੇ ਹੀ ਰੈਣ-ਬਸੇਰਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਧਾਰਮਿਕ ਗੰਬਥ ਰਿਗਵੇਦ ਵੀ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਧਰਤੀ
'ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ। ਯਜ਼ਰਵੇਦ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਭਾਗ
ਵੀ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਲਵ ਗਣ
ਜਾਤੀ ਦੇ ਪਰਾਸ਼ਰ ਰਿਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵੇਦ ਵਿਆਸ ਇਸੇ
ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਸਨ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਲਗਪਗ

3250 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਗਰੰਤਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਰੀਅਨ ਲੋਕ, ਵਰਾਹ ਜਾਤੀ, ਖਿਲਜੀ, ਤੁਗਲਕ, ਤੈਮਰੂ, ਲੋਧੀ ਖਾਨਦਾਨਾਂ, ਭੱਟੀਆਂ, ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਭੱਟੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਰਾਜਾ ਭੱਟੀ ਰਾਓ ਨੇ 712 ਬਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਭੱਟੀਵਿੰਡਾ ਵਸਾਇਆ, ਜੋ ਅੱਜਕੱਲ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਣਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਬਿਨੈਪਾਲ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਬਠਿੰਡਾ ਸਹਿਰ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਨੌਜੀ ਸਦੀ ਦੇ ਵਰਾਹ ਜਾਤੀ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਬਠਿੰਡਾ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਿਹਾ। ਵਰਧਨ ਵੱਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਵਰਧਨ ਨੇ ਸਾਬੋ ਕੀ ਤਲਵੰਡੀ ਨੂੰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ। ਬਾਹੁਵੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਮੌਕਲ ਦੇਵ ਨੇ ਮੌਕਲ ਨਗਰ ਵਸਾਇਆ, ਜੋ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਬਣ ਗਿਆ। ਲੋਧੀ ਖਾਨਦਾਨ ਨੇ 1481 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਲੋਧੀਆਣਾ ਵਸਾਇਆ, ਜੋ ਹੁਣ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਨਾਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਪੀਰਾਂ ਦਾ ਸਹਿਰ ਜਗਰਾਓ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਾਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮਾਲੋਰਕੋਟਾ ਵੀ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਮੌਕਾ ਰੋਜ਼ਾ ਸ਼ਰੀਫ ਸਰਹਿਦ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੁਫੀ ਬਾਬਾ ਹਾਜੀ ਰਤਨ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਾਲਵੇ ਨੂੰ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲਿਪੀਆਂ ਦਾ ਧੂਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮਾਲਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ 'ਵਿੱਦਿਆਪਤੀ', 'ਬੁਹਮਵਰਤ' ਅਤੇ 'ਦੱਖਣੀ ਮਦਰ ਦੇਸ਼' ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤਿਆ ਹੈ।

ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਭੂਮੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸਕਤੀ ਬਾਰੇ
ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮਾਲਵੇ ਨੂੰ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੀਆਂ ਸੌਂ
ਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਪੁਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ
ਵੱਲ ਵਗਦੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਧਾਰਾਂ, ਘੱਗਰ,
ਮਾਰਕੰਡਾ ਅਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੇ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ
ਉਪਜਾਊ ਮਿੱਟੀ ਲਿਆ ਕੇ ਇਸ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੇਯਜ਼ੀ
ਬਣਾਇਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਨਾਕੇ ਤੋਂ
ਉਤਰ ਵੱਲ ਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਛਪਾਰ, ਲੋਹਟ ਬੱਧੀ,
ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ, ਮੰਡੀ ਕਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ
ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਲੰਘਦਾ ਸੀ। ਬਠਿੰਡਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਤਲੁਜ
ਦਰਿਆ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਵਸਿਆ ਸੀ। ਮੰਡੀ ਕਲਾਂ ਦੇ
ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ ਮੰਡੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ
ਬੱਲੂਆਣਾ ਟਿੱਬਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਿਸਤੀ ਰਾਹੀਂ ਦਰਿਆ ਪਾਰ
ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬੱਲੂ ਮਲਾਹ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਬੱਲੂ
ਮਲਾਹ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਅੱਜ ਵੀ ਬੱਲੂਆਣਾ ਟਿੱਬਾ ਮਸ਼ਹੂਰ
ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਰੁਖ ਬਦਲਦਾ ਹੋਇਆ
ਸਤਲੁਜ ਮਾਝੀਵਾਤਾ, ਲਧਿਆਣਾ, ਜਗਰਾਉ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ
ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ ਨਾਲ ਰਲ ਗਿਆ।
ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੇ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਮੌਤ ਲਿਆ
ਸਰਸਵਤੀ, ਮਾਰਕੰਡਾ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਦੀਆਂ ਸੈਂਕਡੇ ਧਾਰਾਂ
ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੇਪ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਵੱਡੀ ਭੁਗੋਲਿਕ
ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਸਰਸਬਜ਼ ਭੂਮੀ ਹੋਈ ਬੀਆ-
ਬਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਂ-ਸਾਂ ਕੋਤ ਦੇ ਟਿੱਬੇ ਬੱਡਕ

ਗਏ। ਉਪਜਾਊ ਮਾਲਵਾ, ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਬਣ ਗਿਆ
 ਉਪਜਾਊ ਧਰਤੀ ਜੰਡਾਂ, ਕਰੀਰਾਂ, ਕਿੱਕਰਾਂ, ਵਣਾਂ, ਮਾਰੂੰ
 ਫਸਲਾਂ, ਕੌਤੁੰਮਿਆਂ ਅਤੇ ਭੱਖਤਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਬਣ ਗਏ।
 ਪਰ ਮਲਵਈ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਰੋਹੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਆਨਦੋਲਨ
 ਮਾਣਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਮਾਲਵੇ ਸਬੰਧੀ ਅਜਿਹੇ
 ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੇ ਅੰਗਰਾਈ ਲਈ:
 ਰੋਹੀਆਂ ਦਾ ਹੈ ਦੇਸ ਮਾਲਵਾ

ਵਹਾਨ ਵਾ ਵਤੋਲੇ।

ਮਾਲਵਾ ਜੰਗਲ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਿਆ
ਬਠਿੰਡੇ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਸੈਂਕਤੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਇਲਾਕ
ਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨਾਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਉਦਾਸੀਅ
ਦੌਰਾਨ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਆਏ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਨੇ ਵੀ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਭਾਗ ਲਾਏ। ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਰੱਖਿਆ। ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਨਗਰ ਵਸਾਏ। ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਈ ਰੂਪ ਚੰਦ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਭਾਈਰੂਪਾ ਪਿੱਡ ਬੰਨਿਆ ਸਿੱਖੇ ਅੱਜ ਵੀ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਰਥ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੀਆਂ ਖੜਾਵਾਂ, ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੁਰਾਏ ਜੀ ਦਾ ਵੀਰਾਂਗਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਢਾਲ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਆਬਾਦ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 11
ਮਿਸਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫੁੱਲਕੀਆ ਮਿਸਲ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ
ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਂ ਇਕੱਲੀ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਰਾਹ
ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ 3840 ਪਿੰਡ ਅਤੇ 14 ਸ਼ਹਿਰ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ
ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਸ
ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਸੁਕਰਚੌਕੀਆ ਮਿਸਲ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ
ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਵੀ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਨਾ
ਪਿੰਡ ਬਲਤੁੱਖਾਂ (ਸੰਗਰੂਰ) 'ਤੇ ਹੋਇਆ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸੰਨ 1849 ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦਾ ਮੁੱਢ ਵੀ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬੱਛਿਆ। 1857 ਅਪ੍ਰੈਲ 1857 ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲੁਕਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਿਗਲ ਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਥਮ ਜਨਤਕ ਅੰਦੋਲਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਦਰ, ਕਾਮਗਾਟਾਮਾਰੂ, ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਲਵਈ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਲੇਪਾਣੀ ਅਤੇ ਉਸਰ ਕੈਦ ਵਰਗੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਝੱਲੀਆਂ। ਭਾਈ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਿੰਘ, ਸਹੀਦ ਕਰਤਾ ਸਿੰਘ ਸਰਭਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਯੋਥੇ ਮਾਲਾਂ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਲਿਮਿਟਡ ਬਠਿੰਡਾ, ਟਾਰਾਈਡੈਂਟ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਰਨਾਲਾ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਦੱਖਣ ਪੱਥਮੀ ਮਾਲਵੇ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਸਨਅਤਾਂ ਹਨ। ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਭਾਗ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਮਕੈਨੀਕਲ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ, ਗਾਰਮੈਂਟਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਿਂਗੜ੍ਹ ਲੇਹੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਈਆਂ ਵਿਖੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੀਡੜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਛੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਖਰੁੱਜੇ ਦੇ ਬੀਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਸਬਤੀਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੀਡੜ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੀਜ ਆਸਟਰੋਲੀਆ, ਜਪਾਨ, ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਜ਼ਰਮਨੀ, ਹਾਲੌਂਡ, ਲਗਪਗ ਪੂਰੇ ਯੂਰਪ ਅਤੇ 94 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਲਜ਼ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਐਮ.ਸੀ., ਡੀ.ਐਮ.ਸੀ., ਐਸ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਪੋਲੋ ਹਸਪਤਾਲ, ਓਸਵਾਲ, ਫੋਰਟਿਸ, ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਪਟਿਆਲਾ, ਮੋਹਨੇਦੌਰੀ ਕੈਸਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਆਦੇਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਆਦੇਸ਼ ਮਲਟੀਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਭੁੱਚੇ ਮੰਡੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਾਲਵੇ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ 1975 ਈ. ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ। ਸੰਨ 1904 ਵਿੱਚ

ਗਜਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਬਠਿੰਡਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਸੰਨ 1962 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਹੋਏ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਗੀਜਨਲ ਮੈਂਟਰ, ਕੰਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਠਿੰਡਾ, ਅਦੇਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁੱਚੋ ਮੰਡੀ, ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਅਣਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਬਾਬਾ ਛਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਸੈਂਕਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥ ਅਦਾਰੇ ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਚਾਨ੍ਹ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਟਿਆਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਬਠਿੰਡਾ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਪਲਾਂਘਾਂ ਪੱਟ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿਆਸਤ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ 1966 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਜ ਤਕ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਤੋਲੀ ਪਏ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪਦ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੀਵੀ ਪ੍ਰਲਟਾਈ ਹਨ।

ਬਹੁਰੋਂ ਦੇਖਿਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਲਵਾ ਵਿਕਾਸ ਦਾ
ਇੱਕ ਅਦਭੁਤ ਮਾਡਲ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਸੇ
ਚੰਡੀਆਂ ਸਤਕਾਂ ਵਿਛਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬਹੁ
ਮੰਜ਼ਿਲੀ ਮਾਲਜ਼, ਬਿੱਗ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ
ਮਹਿਲਨੁਮਾ ਸੀਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ,
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਬਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ, ਮਲਟੀਸੈਪਸਲਿਟੀ
ਹਸਪਤਾਲ, ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਸੁੰਦਰ
ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਜੇ ਬਹੀਚੇ ਅਤੇ ਹਵਾਈ
ਐਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮਾਲਵਾ ਮਾਲ-ਮਾਲ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਚ
ਨੂੰ ਫਰੋਲ ਕੇ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਆਪੁਸ਼ਾਰੇ ਸਹਿਰੀਕਰਨ,
ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਨੇ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਧਰਤੀ
ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੌਜ਼ਾਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ
ਬੁੰਢੇ ਨਾਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਪਾਣੀ ਪਲੀਤ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਖਾਦਾਂ
ਅਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰ ਕੀਤੇ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੂਮੀ ਸ਼ਕਤੀਗੀਣ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਹਵਾ
ਪਦਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ
ਨਿਕਾਸੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰੋਂ ਸੋਹਣੇ ਦਿਸਣ ਵਾਲੇ
ਸ਼ਹਿਰ ਨਹ ਕ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਫੈਲਣ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਮਾਲਵਾ ਮਾਰੂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਅੱਤੇ
ਕੈਸਰ ਦੀ ਮਾਰ ਹੋਣ ਹੈ।

ਮਾਲਵਗਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਬਣਨ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲਵਾ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇਕਸੂਰ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉ ਰਿਹਾ
ਸੀ। ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਅਤੀਤ, ਧਰਮ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਏਂਦ੍ਰ ਤੋਂ ਮਾਲਵੇ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਢੁਕਦਾ ਹੈ।
ਮਲਵਈਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਹਿਜਤਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਣ
ਕਰਨ ਯੋਗ ਲੋਕ ਗੀਤ ਅਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਸਨ:
ਚੱਲ ਮਾਲਵੇ ਦੇਸ ਨੰ ਚੱਲਾਏ
ਕਿੰਦੇ ਕਿੰਦੇ ਨੰ ਹੈ ਤੋ

ਜਿਥ ਕਿਕਰਾ ਨੂੰ ਅਥ ਲਗਦਾ।
ਪਰ ਅਖੋਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਨੇ
ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਤਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਠਿੰਡੇ
ਵਿੱਚ ਕਿਸਤੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟੇ ਲੈਣ ਲਈ ਬੀਲਾਂ ਵੀ ਬਣ
ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਦਿਸ਼ਣ
ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵੀ ਫੈਲ
ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ
ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਮਾਲਵੇ
ਦੇ ਅੜੀਤ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋਤ ਹੈ।

ਕਿਥੇ ਹੈ : ਇਕਸਾਫ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਕ ਅੰਦੇਲਕ ਚਲਾਣ ਦਾ ਦਾਮਵਾ?

ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ-ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ
 ਇੰਕ, ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਇੰਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼-ਮੁਕੱਤ
 ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ
 ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਭਾਚੀ ਰੋਸ ਨੂੰ ਭੁਨਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
 (ਬਾਦਲ) ਵਲੋਂ ਜੋ ਮੌਰਚਾ, ਇਸ ਦਾ ਅਵੇਂ ਨਾਲ, ਖੋਲ੍ਹਿਆ
 ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਕੁਝ
 ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਨਿਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਭੁਖ
 ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰਵਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ 'ਦੰਮ' ਤੰਤ੍ਰ
 ਗਿਆ। ਜਿਸਤਰੂਂ ਇਸ ਮੌਰਚੇ ਨੇ ਦੰਮ ਤੋਡਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਲੈ
 ਕੇ ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
 (ਬਾਦਲ) ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ
 ਨਿਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਵਾਏ ਬਿਨਾਂ ਭੁਖ
 ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਤਿੰਧੀ ਅਲੋਚਨਾ
 ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਲੋਚਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਨਿਰਪੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਠੀਕਰਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦੇ ਸਿਰ ਭੰਨਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸਤੋਂ ਪੁਛੋ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਸਦੀ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰਵਾਏ ਦਿੱਤੀ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਇਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕੀ ਉਸਦੀ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਂਕਦੇ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਉਸਦੀ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਇਹ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜਸੀ ਸੁਆਰਥ ਲਈ ਉਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪ ਵੀ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ. ਅਵਡਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕਤ ਵਲੋਂ ਜੁਸ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਆਪਣੇ ਮੰਹ ਨਾਲ ਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਾਂਹ-ਨੁਕਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪੀ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼-ਮੁਕੱਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਦੋਲਣ ਅੰਨੰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ 'ਨਾਟਕ' ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼-ਮੁਕੱਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ, ਸਿੱਖਾਂ ਜਗਤ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪੱਕਾ ਲਗਾ। ਜਿਸਨੂੰ ਭੁਨਾਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੁੱਖੀਆਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਏ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੌਰਚਾ ਖੇਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਕਦੀ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ, ਤੇ ਕਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਸ, ਕਦੀ ਕੇਂਦ੍ਰੀ ਗ੍ਰਾਹੀ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੋਠੀ ਆਦਿ ਪੁਰਾਣਾ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸਤਰੂਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕਹੀ

ਵੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ
ਖੜੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਤੋਤਨ-ਭੰਨਣ,
ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਫੋਟਾਂ ਨਾਲ ਖਬਰਾਂ
ਛਪਣ ਲਗੀਆਂ। ਇਤਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ
ਲੋਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਮਰਥਨ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਤਾਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਲਾਠੀ
ਚਾਰਜ ਕਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ
ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਖਮੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ
ਦੀਆਂ ਫੌਟੋਅਂ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਛਾਪਾਵਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ
ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਸਿਆ ਗਿਆ
ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਫੌਟੋਅਂ ਦੇ ਛਾਪਣ ਦਾ ਉਪ-
ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ
ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਤ ਪਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਜ਼

ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਰਜਸ਼ੀ ਸੁਆਰਥ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਸੈਕਣ ਲਈ ਹੀ ਬੀਬੀ
ਨਿਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪਾਸੋਂ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਕਰਵਾਈ, ਫਿਰ ਜਦੋਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ
ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ 'ਅਪ' ਵਲੋਂ
ਅਗੂਜਾ ਰਿਕਾਂਡ ਸ਼ਾਮ ਵਾਪਸ ਕੇ

ਅਪਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਸਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ
ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
ਵਿਰੁਧ ਅੰਦੇਲਾਂ ਕਰ ਰਾਜਸੀ ਰੋ-
ਟੀਆਂ ਸੇਂਕਣ ਲਈ ਅਪਨਾਏ ਗਏ ਹੋਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ
ਹਾਈਜੈਕ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਹੋ ਉਠੇ।
ਫਲਸਰਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ
ਕਰ ਬੀਬੀ ਨਿਰਪੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਹੀ
ਖਤਮ ਕਰਵਾਈ, ਸਗੋਂ ਮਲ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਵੀ ਭੋਗ ਪਾਂਦਿਆ।

ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਫੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫੰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਇਗਾ, ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਤੇ ਹੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਇਗਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੁਰ ਦੇ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਦਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬਣਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੋ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਦਬਾਣ ਦੀ ਟਿੱਕ ਸੌਚੀ-ਸਮਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਇਥੋਂ ਇਹ ਗਲ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨੂੰ
ਸਨਮਾਨ ਨਾ ਮਿਲ ਪਾਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਗਲਾਂ ਨੂੰ
ਵੀ ਨਾ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ
ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਲ ਕੇ ਆਪਣੇ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਹੈ। ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਗਲ ਨੂੰ ਲੈ
ਕੇ ਗੁਸੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲ ਨਾ
ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ
ਕੀਤਾ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗਲ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾ
ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿ ਅਪਮਾਨਤ
ਕਰਨ ਤਕ ਉਤਰ ਆਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਹ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁੱਬੀ ਦੀ
ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ
ਲੈ ਕੇ ਚਲਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਬਹਾਲ ਰਖਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤਕ
ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

...अंडे अंडे विच : जद्यू संज्ञ कुमार ने
देस-भुक्त वरार दिते जाण दे विरुय जंतर-मंतर
पुर प्रदरमन हो रहे सन, उसे दैरान उधे दे पेस्टर
लगे वेखे गए। जिनुं विचे इंक पुर लिखिआ सी:
'मिंखां के इनसाद नहीं मिला ते हमें बिआ? - राजीव
गांधी' डे दुसरे पुर लिखिआ सी: 'मिंखां के इनसाद
नहीं मिला ते हमें बिआ? - राजनाथ' दमिआ गिआ
कि अचानक ही इंक नैजवान नारिआं दी अँख बचा
उनुं पेस्टरां कौल पुज गिआ अंडे उसने छट ही
राजनाथ वाले पेस्टर पर लिख दिता 'हमारी
राजनैडिक रोटीआं ते मिक ही रही हैं ना'। मिली
जाणकारी अनुसार कुछ देर बाअद जद्यू बादल अकाली
दल दे भूंधीआं दी नजर उस पेस्टर डे पटी तां उह
छट उधे जा पुजे ते उस पेस्टर नुं पात्र भजपा पूडी
आपणी वडारारी निभाउण विच उनुं कोटी कोटाही
नहीं कीडी।

ਅੰਦਰ ਦੀ ਗੱਲ : ਜਾਣਕਾਰ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
ਸੱਝਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼-ਮੁਕੱਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ
ਕੇ ਸ਼ੋਮਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਕੌਮੀਆਂ ਆਗੂਆਂ, ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ
ਦੁਸਰੀਆਂ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਕੇਂਦ੍ਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਆਦਿ
ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪਾਸੇ
ਅਕਾਲੀਆਂ ਪੁਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਮੁੰਦਾ ਬਣਾ ਤੂਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਤੇ
ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਵਾਲ
ਵੀ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਜੇ ਸਿੱਖ ਕਲੇਅਮ
ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੁੰਦਾ ਰਾਜਸੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਿਪਟਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ
ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਂਗ੍ਰੇਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸੀ?

ਸੁਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੁਆਲ ਅਜਿਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੋ ਨਿਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬਕਰਾ ਬਣਾ, ਉਸਦੀ ਭੁਖ ਹਤਤਾਲ ਖਤਮ ਕਰਵਾਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਸਮਝੀ ਗਈ। ਸ਼ੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕਤੱਤਰ ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਕਾ

ਦਸ-ਸੁਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਗਹਿਣਾ।
ਦਲਬਦਲੀ 'ਤੇ ਹੰਗਮਾ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਿਨਾਂ
ਵਿੱਚ ਖਬਰ ਆਈ ਕਿ ਸਰਨਾ ਗੁਟ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਸ. ਜਾਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ, ਸ.
ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿਵੇਕਵਿਹਾਰ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ
ਅਤੇ ਸ. ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਭਰਵਾਲ ਨੇ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਗੁਟ ਬਣਾ ਬਾਦਲ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ
ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ
ਕੀਤਾ। ਇਸ ਖਬਰ ਦੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ
ਦੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਚਾਜ਼ਗੀ ਦੇ ਸੁਰ
ਉਭਰਦੇ ਸਣਾਈ ਦੇਣ ਲਗੇ। ਮਿਲੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਾਰੇ
ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ
ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦਲ-ਬਦਲੂਆਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰ ਦਲ ਦੇ
ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਾਣ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ
ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ
ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ
ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਨਮਾਨ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਇਗਾ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ

ਜਸਵਿਤ ਸਿੰਘ 'ਅਜੀਤ'

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਰਜੀਨੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਚੈਰੀ ਰੋਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ 82 ਮਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦਈ ਅਮਰੀਕਨ ਗੋਰੇ ਗਿਲਬਰਟ ਗਾਰਸਿਆ ਨੇ ਲੋਹੇ ਦੀ ਰਾਡ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸਿੱਖ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ 20 ਟਾਂਕੇ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਪਸਲੀਆਂ ਵੀ ਟੌੜ ਗਈਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਫਰਜੀਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਜੈਰੀ ਡਾਇਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਲੁੰਧਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕਰਿਸਤਦਰ ਰੋਬਰਟ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਮਹਿਜ 21 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਡਮੌਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮਰੀਕਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਿਰੋਗਿਆਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਘ ਉਦਸਮਗਪਤਾ ਅਤ ਧਨੀਹਾਂ ਦਾ ਗਣਤਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਬੜੇ ਫਖਰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪੱਲਾ ਝਾੜਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਨਫਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜ਼ਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਹ ਸਫ਼ਾਈ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬਚਾਰ ਨੈਸ਼ਨਲਿਜ਼ੇਸ਼ਨੀ ਕੇ।

ਬਹੁਤ ਠੰ ਮ ਧੁਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਖ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅੰਤਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਉਭਾਰੇ। ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਸ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰੇ।

ਕੁੜੀਂ ਚ ਆ ਫਸੇ ਜਨਰਲ ਮੁਸ਼ਾਰਫ਼ ਨੀਂ ਰਾਹ ਲੱਭਣਾ ਐਖਾ

ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਵੈ-ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਲਬੂਡੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਜਨਰਲ ਪ੍ਰਵੇਜ਼ ਮੁਸ਼ਰਫ਼ 24 ਮਾਰਚ 2013 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪਰਤੇ। ਦਰਅਸਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਸਰਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਫੇਸਬੂਕ ਤਕਨੀਕ ਆਧਾਰਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ

ਦੁਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੈ

The image consists of two parts. On the right side, there is a portrait of Indian Prime Minister Narendra Modi, wearing a dark suit and a red tie. On the left side, there is a large amount of text written in Gurmukhi script, which is the Devanagari script used for the Punjabi language.

Cosmetic & Family Dentistry

Charanjit Singh Uppal

50 % Discount for Cash Patients

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

Call for Details
Straighten Teeth
Without Wires

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

Free Teeth Whitening
with paid Exam
Your Insurance Usually
Covers this Services

Not Valid with
any other offer

INVISALIGN
Start from \$ 2850 Off

Charanjit Singh Uppal

ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਮੁਫਤ ਸਫ਼ਾਈ
ਸਮੇਤ ਪੇਡ ਐਗਜ਼ਾਮ
ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ। ਤੁਹਾਡਾ
ਇੱਸ਼ਰੋਸ਼ ਇਸ ਸੌਵਾ ਦੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਕਵਰ ਹੈ।

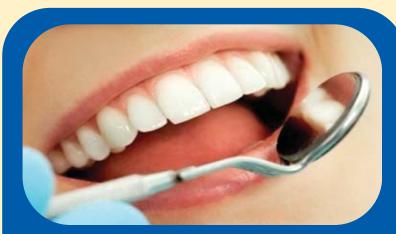
1191 W Tennyson Rd.
Suite 4, Hayward, CA
510-786-1780

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95095
408-942-4400

www.uppaldental.com

D.D.S.

Bhogal Dental Group

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

Dr. Raja Bhogal

37070 Newark Blvd, Suite C
Newark, CA 94560

510-797-2840

drraja@rbhogaldds.com

TRAVEL FOR LESS INC.

INDIA | PAKISTAN | EUROPE

CST NO : 2031914-40

Fremont Office

Travel For Less Inc
39200-State Street,
Fremont CA-94538
510.791.3300

San Jose Office

Travel For Less Inc
2850 Quimby Rd, Suite 150
Sanjose Ca 95148
408.791.2600

BUY TRAVEL TICKETS
AT WHOLESALE PRICE

Open 7 days
a week

Still searching seats for
December travel to
INDIA
Call us for special fares

BBB
IATA

3RD TIME
IN A ROW
2011
BEST OF
FREMONT
AWARD

Serving the Bay Area Since 1996

Fax: 510.791.3361 | Email: info@letsflyhome.com

www.letsflyhome.com

510.791.3300 (Fremont)
408.791.2600 (San Jose)
916.419.4323 (Sacramento)
559.892.0009 (Fresno)
661.829.4467 (Bakersfield)